

1672.

1. Ferrarius, Dominicus. De rebus domo conditi...

2. Ferrarius, Dominicus. De possessione...

3. Ferrarius, Dominicus. De legibus Julii...

fol.

4. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

5. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

6. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

7. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

8. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

9. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

10. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

15

11. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

12. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

21

13. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

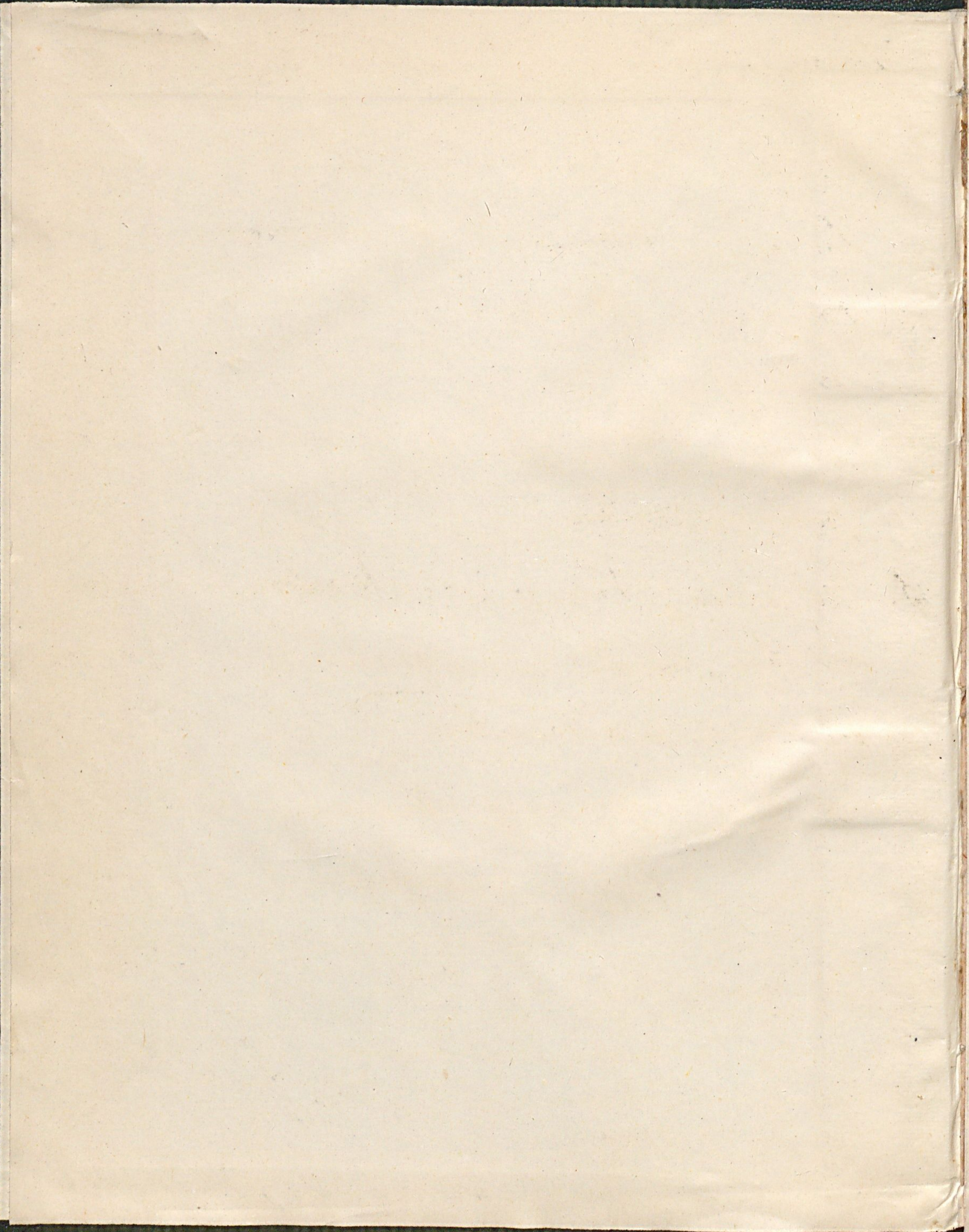
14. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

21

15. Ferrarius, Dominicus. De iurisdictione...

21

1612.

1. Annianus, Domitianus : De rescindenda venditione
2. Fomannus, Ortolphus : De possessione
3. Fomannus, Ortolphus : De legibus Fidei publici.
comum judiciorum.
4. Fomannus, Ortolphus : De usucapionibus et
praescriptionibus
5. Melarius, Valentinus : De actionibus in rem
civilibus, utpote rei vindicatione, et confessoria
et negatoria actionibus.
6. Anselm, Walpurgus Wertherus : Ad subsequentes
theses : De legitima defensione . . . respondet.
7. Pingitzerus, Virgilius : Quod juris habeat bonae fidei
possessor in fructibus rebus rei alienae
- 7^a. Fomannus, Ortolphus : De consuetudinibus ad l. 32 ff. d. ll.
8. Juvenius, Johannes : De actionibus mixtis, fructuum
regulationem, familiae hereditariae, Communis Dividendi

9. Theodorus, Petrus: Membranae jura subti-
lissimum necesse est methodo exhibentes

10. Angepau, Erasmus: De jurisdictione

17. Pinggitzerus, Virgilius: Centuria Theoriarum ex
utillissima et frequentissima legalium materia
selectarum. 1613.

12. Inerius, Johannes: Quaestiones ad constitutionem
perspectus religionis directarum, decuria.

1613.

1. Armaeus, Dominicus: Quaestionum in praecipuis
universi juris partibus, sacris ac privatis capitibus;
ad jus civile, feudale, Canoniarum... necnonque
historiarum spectentibus delibatarum, semicenturia

2. Armaeus, Dominicus: De pigroribus et hypochisis.

3. Formanus, Ortheus: Centuriae tres portio nam
legalium.

1613,

4. Lacroix, Johannes: De obligationibus divinis et
individuis, communiq. effecta et usu in jure civili,
canonico et feudali.

5. Theodoricus, Petrus: Disceptatio ad difficultates
pandectarum leges.

6. Theodoricus, Petrus: De crimine falsi.

7. Ungebus, Erasmus: Turis positionum dodeces.

9

10

17

12

10

1

2

3

cuī Deō.

DE POSSESSIONE
DISSERTATIO 1612, 2

Quam

*Permissu amplissimi Actorum Jenensium
ordinis*

P R E S I D E

Amplissimo & consultissimo viro

Dn. ORTOLPHO FOMANNO

J. U. D. & Profess. in inclyta Salanâ, nec non Consi-
storii, curiæ provincialis ac Scabinatus ibidem
Assessore dignissimo

Disquisitioni publicæ exhibet

CHRISTOPHORUS GERDES
Güstrovi-Megapolit.

Ad 3. Octobr. Anno 1612.

JENÆ

Typis HENRICI Rauchmaul.

Magnifico Amplissimo

D. ERNESTO COTH-
MANNO Jcto Illustris. Celsis. Prin-
cipis ac Dn. Dn. JOANNIS ALBERTI Du-
cis Megapolitani &c. Domini mei cle-
mentissimi, Cancellario dignissimo: in-
clytæ Facult. Jurid. in Academia Rosto-
chienti antecessori meritissimo. Dn. pro-
patri ac promotori suo observantis-
simè suspiciendo

Conclusiones hæc in studiorum suorum
testimonium & observantiæ argumen-
tum offert & dedicat.

Auctor & Resp.

DISSERTATIONIS DE POSSESSIONE.

Sectio I. De Definitione.

Conclusio I.

Possessio est detentio rei corpora-
lis cum affectione seu animo possidendi.

2. Appellatur possessio à sedibus quasi positio *l. 1. in pr. de acquir. poss. ut est in D. Florentinis. Quæ lectio ut verior, probante Contio 1. disput. jur. civ. 9. Cuiac. in parat. C. de acq. poss. Vigl. Zuich. §. 1. n. 10. Inst. de testam. Pet. Fridero Mind. tr. de caus. & mat. poss. c. 1. ita & Grammaticis commodior est, quibus cum *Alciat. 1. παρρηγ. 1. possidere à pos & sedere componit, voce scilicet origine à sedibus sumptâ. Positio dicitur παρρηγομασία seu allusione, quæ apud Jctos non infrequens est. Donel. 5. comm. 6. Quo saltem nomine & lectionem vulgatam, quâ à pedibus quasi pedum positio dicitur, sustineri posse rectè tradit Zaf. in l. 1. h. t. cum Jcto tam à stando quam sedendo causam possessionis expendente in l. 3. §. 5. h. t. Inutiliter itaque post Bald. & alios laborat Jason in l. 1. h. t. cur à pedibus potius quam manibus aliave hominis parte possessio nominetur. Nec immerito à Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 1. num. 5. reprehenditur Hotomanus quod existimarit, quasi notam vel symbolum aliquod possessionis fuisse (dicis causa) sedum positionem. Connani 3. comm. 8. Turam. de verâ subst. poss. c. 4. n. 4. & aliorum vulgatam probantium argumenta tanta non sunt, quin præter allusionem dictam nihil importent.**

3. Optimo jure dicitur detentio *l. 1. in pr. h. t. verb. καλοχὴν. Ita Græci possessionem dicunt, id est, definiunt: Appellant enim νομὴν. Alibi effertur detentatio l. ab hostib. 15. §. fin. Ex quib. caus. mai. l. 5. de imp. in rem dot. Alibi possessioni incumbere l. qui bona 19. h. t. Post Theoph. Inst. de interd. in pr. Donellus 5. com. 6. Duar. in com. ad*

h. t. c. 1. § 1. ann. disp. 18. Cont. 1. disp. 9. Wes. in parat. hic. Vult. in Iurispr. 67. Turam. de ver. subst. poss. c. 7. n. 23. Pet. Frid. Mind. d. tr. c. 1. n. 10. & alii. Alibi pro detentione dicitur usus à la vol. in l. 115 de V. S. & ab Aelio Gal. uti ex eo refert Sext. Fest. Pomp. lib. 14. Nec enim ibi quæ in servitute aliquâ, conductione, &c. consistat sed detentionis uti in usucapionis verbo significationem habet. Cuiac. in parat. C. h. t. Vult. d. loc. Borch. tr. ad h. t. c. 1. n. 14. Quæ ratione id generis loco rectè assumit Myns. Inst. de interd. §. 5. secutus Alciatum in d. l. 115. Diss. Bronch. & avl. cent. 3. ass. 96. Gædd. in d. l. 115. n. 8.

4. Detentionem intelligo rem in facto & detinendo positam seu rem facti; non jus detinendi (quod distingvi quoad potestatem juris permultum interest ut tam eleganter quam verè deducit *Don. s. com. 6. l. 1. §. 4. h. t. l. 1. §. Scævola. Si is qui test. l. 29. h. t. l. 49. eod.* Talis est possessio & ab initio cum acquiritur & tum cum quæsitæ est. *Don. Myns. dd. locc. Fach. 8. contr. §. in fin.* Contra docuerunt Interpp. vulgò magna ex parte, definiens possessionem jus insistendi vel detinendi. *Br. quem seq. Ias. Dd. communiter in d. l. 1. h. t. Balb. tr. præscr. p. 3. p. pr. q. 1. Sebast. Med. tr. de acq. poss. in verb. sive possess. n. 1. Borch. d. tr. ad h. t. c. 1. quos præclare refutat Don. s. com. 6.* Item quando possessionem facti esse dicunt quoad initia productiva, jus postquam acquisita est. *Ias. in d. l. 1. n. 30. Zas. ibid. in pr. Covar. ad c. possessor 2. part. rel. in ut. n. 3. de R. lur. in 6. Sneider. in §. 5. Inst. de interd. n. 9. & alii, quos refellit egregiè Vacon. 2. decl. 32. per l. 29. h. t. & scitum illud Alciati de quinque ped. præsc. n. 96.* Acquisitio possessionis à possessione differt ut nativitas hominis ab ipso homine.

5. Nec tamen omninò labitur, qui cum *Ias. in d. l. 1. pr. n. 32. & Zas. ibid. in pr.* ad forum accommodare id ita velit; ut qui probet de possessione dicatur satis probasse de jure suo v. g. Si princeps rescriberet iudici delegato ut cognosceret de jure quod præten- dit Titius in aliquâ re: an Titius duntaxat probans de possessione non de dominio rei, satisfecerit ut pro ipso feratur sententia. Quin enim plurimum ex jure possessio mutuetur nemo dubitabit propter *l. possessio 49. l. peregre 44. h. t. l. non ideo C. de lib. caus. l. nemo 10. in fin. C. h. t. Don. d. s. com. 6. Vult. d. c. 67. n. 31. Cuiac. in parat. C. h. t. Pro possidente item est præsumptio §. retinende Inst. de interd. & conjectura eum qui possidet jure possidere Mascar. concl. 1194. n. 5. vol. 3. de quo j.*

6. In-

6. Incorporalis rei improprie est possessio de quo sub *Sect. 4.*

7. Affectio possidendi, eò quod omnem veram speciem realiter includit, naturam possessionis formaliter declarat *l. 1. §. furiosus 3. h. t. Wes. in par. hic. Duaren. in com. adh. t. Vult. 1. Iurispr. 67. Gædd. in c. 1. n. 119. de sequestr. poss. & fr.* Formam nimis restrictam assignant & ob id angustius definiunt qui affectionem domini ponunt ut *Cont. 1. disp. 9. Don. 5. com. 6. Bronch. cent. 2. aff. 82. Treut. disp. h. t. th. 1. lit. E.* quod rectè animadvertit *Hotom 9. obs. 1.* Latius qui utrumque omittunt ut *Br. Ias. & qui sequuntur in l. 1. h. t.* quoquo modo defendat *Borch. d. tr. c. 1. in fin.* Quod & de definitione *Petri Frid. Mind.* convenit dici possessionem simpliciter rei detentionem definientis.

Sectio II. De Divisione.

Concl. 1. Trium principaliter divisionum de genere possessionis in jure mētio fit: Unius quā alia civilis, alia naturalis possessio dicitur *l. 1. §. deucitur de vi & vi arm. l. 2. §. quod vulg. 1. pro hered. l. 3. §. fin. Ad exhib. l. stipulatio ista 38. §. 7. de V. O. l. nemo 10. C. de acq. poss. & passim.*

2. In disquisitionem autem inde à primis juris Interpp. ad modernos usque tractum est: Sintne illæ species revera inter se discrepantes, ita ut in eodem pro suâ distante naturâ residere nequeant: an unius possessionis duæ qualitates vel duo respectus seu habitudines, ut loquitur *Zas. in l. 1. pr. in l. 3. §. 5. h. t.* quæ modo in aliquem pervices cadant, modo concurrant? Hanc posteriorem partem affirmatam pro veriori plerique post *Azon. & antiquum glossatorem Placent.* venditarunt *Alciat. in l. 1. in pr. h. t. & l. 115. de V. S. Zas. d. loc.* qui maiorem in jure errorem non commissum, quam diversas has species tradere, exclamat, *Myns. Inst. §. 5. de interd. Covar. in c. possessor. 2. p. rel. in it. n. 4. Wes. in parat. hic. num. 3. Cont. 1. disp. 9. Vasq. 2. illustr. contr. c. 57. n. 1. & 21. & alii ad quos novissimè inclinat *Pet. Frid. Mind. tr. de caus. & mat. poss. c. 5. nu. 17. & passim.* Sed præterquam quod manifestè impingant in *d. l. 1. §. deucitur 9. de vi & vi arm. d. l. 2. §. quod vulgo. 1. pro hered. l. 3. §. fin. ad exhib. & similes,* nihil pro se solidi adferunt. Unde tanquam juri conformior in primis tenenda erit sententia separatas illas species statuentium per *dd. ll. Post Iob. glossat. Accursu, Br. Ias. in d. l. 1. qui n. 70. eam communiter dicit approbatam, Cuiac. in parat. C.**

ib. t. § 9. obs. 33. Donel. §. com. 7. Vult. i. jurispr. 67. Borch. d. tr. c. 2. n. 4. Fachin. 7. contr. 5. & aliorum. Addita his duabus species aliquando fuit tertia corporalis à *Br. in d. l. 1. quem secutus videtur Cuiac.* libimet contrarius in *not. Inst. per quas. pers. not. acq.* Id vero communiter reprobatum fuisse rectè scribit *Ias. d. l. 1. n. 68.* Non enim quid separati à reliquis sub eodem genere habet, cum vel naturali in specie dictæ respondeat *l. 40. §. fin. de pig. act.* vel detentioni simplici *l. quod servus 24. §. l. seq. h. t.* Atque hinc Bartolo sua iterum displicuit sententia in *l. fin. C. de fund. patrim.* referente *Oldendorpio cl. 2. in pr.*

3. Non minus dissidium, quam fuerat de speciebus constituendis, subortum est inter illos, qui species illas communiori calculo approbarunt, dum quisque ferè pro suo captu illam diversitatem definiendo illustrare voluit. Tutius sequimur Græcos Interpretes qui in Synopsi Basilicōv *lib. 50. t. 3.* ita definiunt: Νομή ἐστὶ φυσικῶς ἢ τῆς πράξεως καὶ καλοχῆ. Καὶ δὲ τὰς νόμους νομή ἐστὶ φυσικῆ δεσπόζοντι καὶ καλοχῆ. Cum quibus *Cuiac. in parat. C. h. t. § 9. obs. 33.* Possessio civilis est detentio quæ constat jure & animo domini. Naturalis est detentio rei citra affectionem domini. Utraque est juris & facti: Civilis, juris magis quam facti: Naturalis, facti magis quam juris *l. servus 22. §. 1. de nox. act. l. quacunque 13. de Publ. in rem act. l. pen. C. de furt. l. nemo C. h. t. Cuiac. dd. locc. seq. Vult. i. jurispr. 67. Borch. d. tr. ad h. t. c. 2. n. 13. Bronch. ἐναυλ. cent. 3. aß. 82. Gœd. in rubr. de sequest. possess. & clariss. Dn. Praeses disput. Instit. 35. thes. 11. lit. A.* Eamque in definiendis illis speciebus opinionem jam ferè in Scholis invaluisse testatur *Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 4. n. 8.* quàm longè & ipse dissentiat trahens ad suam novam sententiam illa Græcorum φυσικῆ δεσπόζοντος, quæ reddit animo dominantis & potestatem habentis, quem eundem fructuario & Vasallo tribuit & sic civilem possessionem, ex eo quod Græci tam strictam δεσπολείας, quam latini Jcti dominii significationem non patiantur; quasi nec illi verba juris cum pleno effectu accipere novissent secundum *l. 1. §. 1. Quod quisque iur.* Alio sed minus vero illi intellectu has species finiunt alii inter quos aliter *Br. in d. l. 1. nu. 8. h. t. & asseclæ.* Aliter *Donell. 6. com. 7.* cum sequacibus. Aliter *Duaren. in com. ad h. t.* Aliter *Hotom. 9. observ. c. 1.* Aliter *Charand. 1. veris. 6.* Aliter *Turam. de ver. subst. pos. c. 8. num. 5.* Aliter alii.

4. Non

4. Non abs re erit naturalis possessionis quædam inducere exempla: Civilis per se facile constant. Naturaliter possidet creditor pignus quod ei à debitore traditum est *l. cum & sortis 35. in fin. l. debitor 40. de pign. act. l. servi 16. de usucap. l. quacunque §. 1. de Publ. in rem. l. 22. §. 1. de nox. act. l. 3. in fin. ad exhib. jure pignoris l. 30. de nox. act.* Unde & interdictum possessorium ipsi accommodatur *l. pen. §. 8. uti possid. Cuiac. 18. obs. 24. & 9. obser. 33. Ias. in d. l. 1. §. per servum n. 5. Menoch 3. rem. ret. possess. q. 25. Bronch. év. cent. 3. ass. 89.* Quæ igitur ratio *Donello 5. comm. 6.* causam præbuerit ut creditorem nudis detentatoribus aggregaret non video. Si *l. 15. §. creditor. Qui satisd. cog.* quam allegat: de effectu quodam possessionis magis quam ipsa possessione ibi loqui *JCrum* quis ambiget? Vid. *Vult. i. jurispr. c. 67. n. 24. Borch. d. tr. c. 6. nu. 31.* Plus negotii nobis ferret *l. cum notissimi 7. §. 2. C. de præsc. 30.* Quod nimis generali sua responsione non expedit *Petr. Frider. Mind. d. tr. c. 3. n. 18.* Videbo nunquid ita: apud debitorem constitutam ibi dici possessionem ratione facultatis, quâ, quocunque tempore obtulerit debitum, eam recipere potest juxta *l. 3. §. 13. h. t.* (quod indigitare voluisse reor. *Bronch. d. ass. 89.*) in favorem creditoris anterioris, ne citius adversus ipsum præscriptio currat. Eâdem *l. 7. vers. ex quo. motus Cuiac. 18. obser. 24.* scribit creditorem pignus non sibi suoque nomine possidere. Quod omnino improho cum *Azon. int. C. de Acq. poss. Vult. d. loc. Petro Frider. c. 2. nu. 6. & aliis.* Ad unicam enim causam usucapionis saltem debitor possidere intelligitur *l. 1. §. 15. h. t. l. servi 16. de usuc.* eaque ipsa possessio ficta tantum est & inumbrata *Zaf. in d. §. 15. num. 9.* Ad reliquas omnes causas creditor sibi *d. l. 16.* ratione juris quod in eo habet.

5. Sequester quoque naturaliter possidet cui partes possessione cesserunt, deficit quippe affectio domini *Cuiac. 9. obs. 33.* Eum autem tum demum possidere, si ea mente fiat sequestratio, ut possessio, de quâ existit controversia dimittatur, de jure verius existimo per *l. interesse 39. hoc tit. & vulgat. quod in dubio nemo suum jactare præsumatur l. si de eo 40. §. 1. h. t. l. cum indebito 25. in fin. de probat. Donell. 5. comm. 13. Coras. 3. miscell. 2. n. 14. Duar. 3. de benef. Eccles. c. 10. Bronch. év. cent. 3. ass. 86. Gæd. in c. 1. de seq. poss. n. 115. & n. 129. Petr. Frid. Mind. d. tr.*

d. tr. c. 2. n. 8. quos seq. Dn. Arumianus Exerc. Inst. 19. th. 13. Cui sententiae cum graviter adversetur l. licet 17. §. 1. de pos. hi ipsi variè solvunt. Aliter. Coras. d. loc quem seq. Bronch. Aliter Donel. & Duar. d. d. loc. Aliter Zas. p. 2. ass. diff. num. 4. Aliter Gædd. d. loc. Quamquam solutio textui magis congrua, discursus enodabit. Diss. Dd. communiter quos refert & sequitur Gail. 1. obs. 5. n. 10 & 1. obser. 48. n. 9. Costal in d. l. licet. Wes. in parat. D. de pos. Sneyaw. §. 5. Inst. de inter d. n. 170. inter voluntariam d. l. licet. & necessariam d. l. interesse distingventes. Inventi sunt cum gl. in d. l. interesse, quidam indistinctè sequestro possessionem concedentes, quorum opinionè apud Gæd. d. c. 1. n. 121. vide refutatam.

6. Naturaliter item possidet, qui vi aut clam possidet *l. naturaliter 5. de usue. l. 1. §. ult. uti possid. Cuiac. 9. obs. 33. 18. obs. 24. Borch. d. tr. c. 2. n. 12.* Sed quid in tali possessione juris, quæ plane iniusta ab ipsis Jctis inscribitur? *Donel. 5. comm. 6.* nihil inesse ultro concedit. Aliud edocemur ex *l. ult. h. t.* quæ & injustus possessor possessionis jus habet adversus extraneum, eodemque nomine spoliatus restituitur *l. 2. uti possid. c. item 6. de restit. spol.* Non tamen quatenus injustus. Nam justum & injustum sunt ex genere relatorum, & qui uni injustus est, non propterea alteri. *Turam. tr. de ver. subst. poss. c. 5. n. 18.*

7. In possessorum naturalium ordinem referendus & is qui precario rogavit ut sibi possidere liceret *Cuiac. Borch. d. d. loc. quo nomine remediis possessoris gaudet l. 1. §. ult. uti possid. l. qui precario 17. de precar.* Secus si rogavit saltem ut sibi in fundo morari liceret *l. certe. 6. §. 2. de prec. Cuiac. d. loc. Bronch. d. cent. 3. ass. 98.*

8. Annueratur his legitimè maritus vel uxor, quæ à conjugate contra leges donatū quid accepit: Id enim non jure domini, quum sciat aut ignorare non debeat, inutilem illam donationem esse, sed naturaliter, volente domino qui ei possessione cessit, possidet *l. 1. §. si vir h. t. & quidem ob id interdictorum ope subnixa l. 1. §. deicitur de vi & vi arm. Cuiac. 18. obs. 24. Borch. d. tr. c. 2. n. 12. Diss. Giph. l. 1. h. t. n. 21. cuius rationes vide enervatas apud Dn. Osvald. Hilliger. in Don. En. 5. com. 6. lit. G.*

9. Similiter Filius qui rem à patre sibi donatam detinet naturaliter possidet *l. 2. §. fin. pro hered. & ibi Cuiac. jung. l. 1. §. 1. pro donat. De fructuarii, Vasalli, Emphyteutæ possessione j. Sect. 4.*

10. Altera divisio est quæ alia justa dicitur. Alia injusta *l. 3. §. 5.*

§. 5. h. t. l. 2. in fin. & l. 3. in pr. uti possid. Quam cum præcedenti eandem esse contendunt *Don. 5. com. 6. Treut. disp. h. t. b. 1. lit. f.* ut iusta sit quando quis civiliter possidet, injusta si naturaliter. Quod recte frivolum iudicat *Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 5. n. 4.* Possidet enim & iustè qui naturaliter. Documento sit creditor, quem naturaliter possidere monstratum est, is iuste possidere aperte dicitur. *l. 22. §. 1. de noxal. act. l. quacunque. §. 1. de Public. in rem. act.* Item is qui precario rem accepit iustè possidet *d. l. 22. d. l. quacunque. l. 7. §. inter 4. comm. divid.* Idem eodem jure de sequestro dicamus, qui voluntate partium, quæ se pro dominis vel possessoribus veris gerunt, cessam sibi habet possessionem *l. lucet §. 1. de pos. l. interesse 39 h. t.* Idem affirmat *Borch. d. tr. c. 2. 1. poss. divis. n. 2. de uxore,* quod re à marito donatam naturaliter & quidem iuste possideat: id vero non solum desertum ullo juris textu ponit, sed etiam contra omnia jure posuisse videtur. *l. 16. h. t. l. nec ullam 13. §. 1. de pet. hered. quibus & similibus nixi Cuiac. in l. 1. pro donat. Don. 5. com. 6. Ant. Fab. 4. connect. 17. Vult. 1. discept. 2.* & alii contrarium statuerunt; Subtili tamen non minus quam vera juris ratione illud defendi posse: In dubio, si error juris ex facto emergat, uxorem iustè & bona fide rem donatam possidere præsumi, existimari cum *Gæddeo in l. 109. nu. 4. de V. S. per l. sed etsi 25. §. scire 6. de pet. hered. l. igitur 12. §. potest 2. de lib. caus.* Iustam itaque rectius dicimus, quæ ex iustâ aliqua causâ sive civilis sive naturalis: Iniustam quæ ex causa iniustâ habetur. *Borch. d. c. 2. Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 6. n. 5.*

11. Tertia divisio est, quæ bonæ fidei & malæ fidei possessionem distinguit *l. 3. §. pen. h. t.* Bonæ fidei possessor est, qui illa læsam rei alienæ quam possidet habet conscientiam *l. 109. de V. S. l. 27. de contr. empt. l. 3. ad l. Fab. de plag. l. 12. l. 32. §. 1. de usuc. c. si virgo 34 q. 2.* Contrà Mala fides nihil aliud est, quam læsa rei alienæ conscientia *l. 7. §. qui sciens pro empt. l. 20. §. 11. de pet. hered. l. 2. C. eod. d. l. 12. & d. l. 32. Sneider. Inst. de usuc. in pr. n. 14. Myns. in d. pr. n. 13. Vult. 1. disc. c. ult. Gædd. in d. l. 109. Giph. in l. 136. de R. I. n. 2.* Proficiscitur autem mala fides à dolo, fraude, simulatione, nec sine ea mala fides est, & quicquid dolo, fraude, simulatione caret id tandem bona fides est *Brech. in d. l. 109. Didac. Covar. ad c. possessor. §. 6. de R. Jur. in 6. Gæd. in d. l. 109. n. 2.* Scientia itaque rei alienæ continuò non est mala fides *Cuiac. 18. obs. 25.* sed ea demum, quæ læsa est; unde tolerari non potest talis definitio *Balbi tr. de præsc. 2. p. 3. p. pr. q. 1. neque*

B

ferri

ferri quod *Petr. Frid. d. tr. c. 6. n. 15.* inter alias causas malæ fidei simplicem rei alienæ scientiam ponit. Hæc illa ipsa est divisio cum præcedente tantum nominibus nudis dissona *d. c. si virgo 34. q. 2. l. 7. & 9. C. h. t. Wes. in parat. h. t. n. 3. Don. 5. com. 6. Borch. tr. ad h. t. c. 2. in 2. divis. Petr. Frid. d. tr. c. 6. n. 5. & 25.* In hoc *Donello* suo plenum assensum denegat *Dn. Hillig. in not. ad d. c. 6. lit. b.* eò quod mulierem donatam possit bona fide possidere *l. 45. de usur. & tamen injustè l. 26. de donat. inter vir. & ux. tùm etiam quia bonâ fide possidere ad factum pertineat l. 48. §. 1. de A. R. D. & ab animo dependeat, neque in juris autoritate positum sit. Verum quod primam rationem attinet probabilius à *Donello* dissentit, qui indifferenter tradidit mulierem iniustè possidere, quod idem tamen probari *d. l. 26.* nequaquam concedo per ea quæ s. *concl. 10.* Altera, quam speciosa etiam sit, corrue bene perpenso quod dicitur in *l. 3. §. 5. h. t. l. 2. uti poss.* In summâ possessionis h. e. in ipso facto nihil referre juste quis an iniustè possideat i. e. qualiter qualiter animus ille possidendi imbutus sit, ut ita simpliciter illa verba ad juris autoritatem referri nequeant; Id enim si procederet; Quid prohiberet dicere: multum ratione juris referre, justè quis an iniustè possideat cum non videatur possessionem adeptus is, qui ita nactus est, ut retinere nequeat. *l. non videtur 22. h. t.**

12. An vero inter bonam & malam fidem species quamvis contrarias, medium aliquod cadat, scilicet dubitatio, controversum est. Bona fides & non bona fides tanquam immediatè contraria sibi opponuntur *l. 3. §. pen. h. t.* Consequens inde deducunt Bonam & malam fidem non ita oppositas pugnare *las. in d. l. 3. §. pen. n. 16. Zas. ibid. n. 9. Covar. ad c. possessor. §. 7. nu. 2. de R. l. in 6. Balb. tr. presc. 2. p. 3. p. pr. q. 2. Alciat. in l. 109. de V. S. Diss. post Dynum ad d. c. possessor & Forner. in d. l. 109. Gæddeus in d. l. 109. n. 3.*

Sectio III. De acquirenda possessione.

Concl. 1. Acquiritur possessio animo & corpore conjunctim, neque per se corpore neque per se animo *l. 3. in pr. l. 8. l. qui universas 30 §. 1. l. qui jure 41. h. t. l. ferè 153. de R. l. tam civilis quam naturalis. Ultraque enim & animo & corpore constat Cuiac. in parat. h. t. Don. 5. com. 8. Borch. tr. ad h. t. c. 2. divis. 3. Vult. 1. jurispr. 67. Trent. disp. hic. th. 2. lit. G.*

2. Animo

2. Animo regulariter nostro. Non enim acquiritur possessio nisi volentibus *l. ea qua § 3. de A. R. D.* atq; ut velimus non in aliis sed nobis ipsis est. Hinc infallibili consequentiâ concludimus: Furiosum qui naturâ velle non potest, non posse incipere possidere, licet maximè corpore suo rem contingat, dormienti similis *l. 1. §. furiosus 3. h. t. ne quidem curatore autore d. l. 1. §. 3. l. in negotiis §. de R. I.* Autoritas enim præstatur facienti, furiosus autè nihil facere potest *d. l. 5.* & inde solus saltè curator ipsius nomine acquirit, in eiusq; personâ non furiosi res fundatur *Ias. in d. l. 1. §. 3. n. 16. Zas. ibid. n. 5. Don. §. com. 11. Sneider. §. 5. Inst. de interd. n. 135. Borch. tr. ad h. t. c. 3. n. 4. Diss. post Accurs. Alciatus in d. l. 1. §. 3. n. 8. Duar. Giph. ibid. Cisner. in l. 4. de usuc. n. 8.* Si tamen sanæ mentis possessionem acquisivit per supervenientem furorem eam non amittit. Licet n. videatur desinere habere animû possidendi non tamen dici potest, habere animû non possidendi qui in amissione possessionis requiritur *l. 3. §. in amittenda h. t. Oldend. cl. 2. post. pr. th. 19. Sneider. d. §. 5. n. 135. Pet. Frid. d. tr. c. 11. n. 73. p. l. 27. h. t. Quid si sit inumbratæ quietis ut dicitur l. 18. §. 1. h. t.?* Tum autoritate curatoris acquirere posse credit *Zas. d. n. 5.* id vero nō pro constanti, ut ait, ponere audet. Asserā ego secutus *Gothof. ad d. l. 1. §. 3.* Quid si dilucida sint intervalla seu induciæ? Nihil habere dubitationis reor, quin per se possessionem acquirat: Si n. animi & voluntatis actû tam solennè & egregiû in testamēto ordinando expedire potest *l. 9. C. qui test. fac. pos.* qua juris ratione impediretur in adipiscendâ possessione?

3. De pupillo dubitatum fuisse ex *d. l. 1. §. 3.* apparet. Nunc certi juris est, eum sine tutoris autoritate, si eius ætatis sit ut intellectû capiat possidere posse *d. §. 3.* (intellectû capit infantia & pubertati proximus §. *pupillus Inst. de inut. stip.* Unde de eo hic sermo est, qui infantia excessit maior septem annis *l. si infanti C. de jur. delib.*) *Don. §. com. 11. Borch. d. tr. c. 3. n. 5. † Duar. in d. l. 1. §. 3.* existimat: Pupillû ita possidere non civiliter sed naturaliter possessione facti non juris: Quod ipsi minimè concesserim cûm propter *d. §. 3.* ubi pupillo tali tribuitur intellectus possidendi, & utique eadem ratione possidendi animo domini, tum quia usucapere possit *l. 4. §. 2. de usuc.* Quod solius civilis est possessionis *l. 2. in fin. pro hered. reiecto* quod *Duareno* placuit, hoc specialiter receptum esse.

4. Infans, siq; de in his quæ animo & affectu geruntur, non multû distat à furioso §. *pupill. Inst. de inut. stip. l. in negotiis §. de R. I.* tutore demû autore rectè incipit possidere contra ac furiosus *d. l. 1. §. 3.*

l. quamvis 32. §. fin. h. t. idque utilitatis causâ receptum est, cum alioquin nullus sit sensus infantis teste ipso *Paulo Icto in d. l. 32. & quum mente sit integra, iudicium suppletur autoritate tutoris d. l. 32. §. fin. Don. 5. com. 11. Borch. tr. ad h. t. c. 3. n. 6. Trentl. & ibi alleg. in th. 3. lit. a.* eoq; casu animo quasi nostro possessionem acquiri scitè vocat *Cuiac. in parat. C. h. t. Vult. 1. juris p. 76. n. 36.* Differentiæ rationem inter furiosum & infantem assignat perelegantem *Cuiac. in l. 4. de usuc.* Jura magis favere infanti qui mente non caret sed ætatis vigore; quam furioso cui mens penitus adempta est, eadem ratione qua spadones castratis præferuntur. Atque ita olim *gl. Raph. Cum. Cyn. & alii in d. l. 1. §. 3. tenuerunt, referente Iason. in d. §. 3. n. 17.* Diss. ipse *Jas. cum communi Sneyd W. d. §. 5. n. 136.* distinguentes inter infantem duorum vel trium & infantem quinque vel sex annorum. Aliter à nostrâ & communi diss. *Zas. in d. l. 1. §. 3. n. 6.* nova infantiae dinumerans genera, septennes ab ulla acquisitione possessionis excludens. Verum hæc *Dd.* nuda tradita esse vel unica lex *d. l. quamvis 32. §. fin.* evincit. Huic conclusioni graviter adversatur *l. donatarum 3. C. h. t.* quæ velle videtur, rei traditam possessionem pupillo ipsius corpore absque autoritate tutoris acquiri, in quo nodo dissolvendo mire *Dd.* concertarunt. Sex responsiones diversorum diversas refert *Fach. 8. cont. 19.* quorum ultimæ quæ est *Iohannis glossatoris d. l.* tali casu quo autoritas tutoris intervenit, accipientis cum *Fach. d. loc. Cuiac. in parat. C. h. t. Don. 5. com. 11. Borch. c. 3. n. 8.* subscribo.

5. Non alieno animo: Etsi enim servi & filii nostri cæteras res nobis acquirant etiam invitis *l. etiam invitis 37. de A. R. D.* possessionem tamen non nisi volentibus: idque inde manifestum est: quod placuerit per eos nobis possessionem ignorantibus nõ nisi earum rerum, quas peculiariter possident, acquiri, aliarum possessionem tantum scientibus *d. l. 1. §. item acquirimus. l. peregre 44. §. 1. h. t.* Cuius differentiæ ratio non aliunde dependet, quam quod rerum peculiarium acquisitio consensum nostrum habeat, cæterarum non habeat. *Don. 5. com. 8. & 10. Cuiac. in parat. C. h. t. Diss. Borch. c. 3. n. 14. & c. 4. n. 4. Vult. d. c. 67.* volentes eo casu nos animo eorundem, non nostro possidere. Aliter. *Zas. in d. §. Item acquirimus.* Patitur tamen hæc conclusio propter justam causam exceptionem in servo infantis, liberis & servis furiosi quo ad res peculiares *l. 1. §. item 5. h. t.* Hæc de animo.

6. Acqui-

6. Acquirimus corpore, vel corporis quodam genere, eoq; vel nostro vel alieno. Corpore quod est actu naturali seu corporali prehensione ipsius rei possessæ semper uti commodum non est, nec licet propter rerum magnitudinem, vel distantiam. Eo igitur vel utiliter vel necessario utimur. Utiliter si hoc malimus, quam alio actu æquipollenti (de quo postea) Necesario quibusdam casibus: velut in possessione adipiscendâ rerum corporali-um à nemine possessarum, ut sunt res vacantes, vel pro derelicto habitæ vel quæ in nullius bonis unquam fuerunt, idque tam in rebus animatis licet irrationalibus ut feris. *l. 5. §. 1. de A. R. D. 6. illud Inst. de R. D. l. 55 de A. R. D.* quam rebus inanimatis ut gemmis thesauro &c. *l. 1. in pr. h. t. l. 3. §. Neratius eod.* Item in possessione adipiscendâ earum rerum, quæ quidem ab alio possidentur, sed contra eius voluntatem occupandæ sunt ut in bello captis &c. *l. quod meo 18. in fin. h. t. Sneyd. d. §. 5. Inst. de interd. n. 99.* & ibi alleg. *Don. 5. com. 9 Fach. 8. contr. 19.*

7. Utiliter in aliis, quæ sunt alterius & traduntur. Ubi sciendum: Non necesse esse omnem fundi partem vel glebam obambulare, sed quamlibet ut totum possideas, animo ad terminum usque possidendi introire sufficere *l. 3. §. 1. h. t.* Atque hoc non tantum respectu partium fundi quæ erant tempore apprehensionis, sed etiam aliarum partium, quæ postea per alluvionem accreverunt *arg. l. 2. 4. §. 2. de leg. 1. Ias. in d. l. 3. §. 1. n. 3. Sneyd. d. §. 5. Inst. de interd. n. 107. Gothofr. in d. l. 3. §. 1.* Eadem ratio est in reliquis accessionibus *l. 10. de prec. &c. per c. accessorium de R. I. in 6. Sebast. Medic. de acq. poss. verb. sive possessionem n. 27.* Inde acquisitâ quasi possessione dignitatis, etiam territorii vel jurisdictionis annexa possessio acquisita censetur. Possessio enim quæ erat penes Imperatorem vel Episcopum nomine Imperii vel Ecclesiæ continuatur etiam in successorē sine aliâ corporali apprehensione *Bertach. de Epis. lib. 3. §. 1. Guid. Pap. decis. 355. & 629. Pet. Frid. Mind. c. 11. n. 48.*

8. In diversis prædiis ad unum ex causâ aliquâ pertinentibus, an & quando apprehensio unius prædii, vel rei, quæcunque ea sit, præstet apprehensionem cæterorum; res intricata est. Tribus expediemus differentibus casibus. I. Si sunt prædia vel res aliæ principaliter separatæ ad unum pertinentes: communiter tenentur, apprehensâ possessione unius prædii non censi apprehensam possessionem aliorum *arg. l. 3. §. 1. l. prædia 48. in fin. l. 1. §.*

veteres 16. h. t. Ias. d. l. 3. §. 1. n. 30. Zas. ibid. n. 25. Sneider. d. §. 5. nu. 106. Myns. cent. 3. obs. 39. & ibi alleg.

9. II. Si sunt res vel prædia respicientia ad totum universale (id est, in universitate juris) ut sunt res hereditariæ idem tenetur. Quamvis n. respiciant ad hereditatem quæ una est, inter se tamē sunt res plures *arg. d. §. veteres 16. h. t. prædicti Dd. & Gail. 2. obs. 129. n. 7. & obs. 62. n. 7.*

10. III. Quando vero res seu prædia continentur, sub uno toto integrali (i. e. in universitate rei) ut castrum q̄ comprehendit omnia sub se ædificia omniaq; pertinētia veluti villas, fundos circumjacentes, & quicquid in toto isto territorio vel etiā extra, ad castrū pertineat, Item ut domus cōprehendens hortū contiguum balneum &c. tum apprehensione cuiuscunq; partis ad castrum domū &c. pertinentis totius castri & domus possessio apprehensa censetur, *l. Gaius 86. in fin. de leg. 2. l. prædis 91. de leg. 3. l. Seia 20. §. 7. de instr. vel instr. leg.* Post alios *Ias. d. l. 3. §. 1. n. 33. Zas. ibid. num. 28. Myns. Gail. dd. locc. Sneider. d. §. 5. n. 102. & 107. Borch. tr. ad h. t. c. 3. n. 13. & tr. feud. c. 7. n. 11. Petr. Frid. Mind. d. tr. de mat. poss. c. 9. nu. 16.* Limitat hoc *Zas.* eo dissentientes concilians. Ampliat *Iason.* quod omne persequi nostri instituti non est. Annectunt & casum IV. in quasi possessione jurisdictionis de eo *ī. sub Sect. 4. concl. 4.*

11. Sequitur: Quomodo corporis quodam genere uti appellat *Cuiac. in par. C. h. t. ex l. 5. h. t. in fin. rectè arg. l. 44. de A. R. D.* seu actu apprehensionis istius corporalis loco juri cognito, uti vocat *Trentl. disp. hic. th. 2. lit. b.* (Traditionem fictam cum *Bald. in l. traditionibus C. de pact. nominat Sneider. de §. 5. n. 99. Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 9. n. 23. Hot. illust. quæst. 12.* Item actū civilē. Idem *Sneider. d. §. 5. n. 101.* Fictum modū *Covar. variar. res. lib. 3. c. 5.* actum adscititiū *Don. 5. com. 9.* Qui omnes tolerari possunt. Elabatur *Zas. in l. 3. §. 1. h. t. n. 6.* qui iis casibus ubi actus ille adscititius adhibetur, nos solo animo citra actum corporeum acquirere ait, quod rectè reprehendit *Giph. ibid. n. 12.* In plerisque n. omnibus adest actus corporis, si non naturalis, saltem æquivalens.) Id vero modis variis: quos cum *Donello* sub duplici ordine referam, uno qui naturali actui propior, altero qui remotior. Sub illo I. sit qui fit oculis & aspectu. Eo acquirimus possessionē, si possessor prior in re præsentis, quā demōstrat, nobis se eam rem tradere dicat nos hos animo vel affectu simus, ut velimus possidere *l. 1. §. si jufferim 21. l. 18. §. 2. h. t.*

h. t. l. pecuniam 79. de solut. Duo hic requiruntur: *Primum* ut res sit in præsentia d. §. *si iusserim*. In præsentia res dicitur esse, non quæ in nostrâ est potestate quod *Accursio* & aliis visum est, sed quæ constat seu subjicitur oculis nostris d. §. *si iusserim*. *Cuiac. 4. obs. 3. Don. 5. com. 9. Borch. c. 1. n. 22.* Deinde ut partium intercedat consensus d. §. *si iusserim* *Ias. Zas. & Dd. in d. §. si iusserim Sneider. d. §. 5. Inst. de interd. n. 116.* Quem adeo desiderant Dd. ut citra veram & præsentem partis possessionem transferentis voluntatem non transferri dicant, etiamsi intercedat iudicis sententia & executoris demonstratio. Nec n. sufficere ut executor ducat in conspectum rei cum tamen alias factum iudicis committentis representet factum ipsius partis *l. si ob causam C. de Evict.* sed requiri, ut executor verè in possessionem ducat, inque fundo deambulare faciat, vel frondes decerpere, columnas vel quid aliud apprehendere. Ratio: Consensus talis fictus est, ficta item per solum aspectum traditio. Dux a. fictiones eadem in re concurrere nequeunt *Br. in l. 1. pr. n. 23. h. t. Mariol. ad l. quoties n. 72. C. de R. V. Oldendorp. clas. 2. post pr. thes. 9. Petr. Frid. Mind. c. 11. n. 23.*

12. II. Qui fit clavium traditione apud eum locum quo res inclusa tenentur: Eo n. & ipsæ res continuo traditæ intelliguntur *d. l. 1. §. si iusserim in fin. h. t. l. 9. §. 6. de A. R. D. l. clavibus 74. de contr. empt.* Omnino apud eum locum: Non n. ante certum est in potestate nostrâ esse promere res eas, cum voluerimus, quâ præsentia loci declaraverit, nihil esse impedimento, quo minus statim id facere possimus *Don. 5. com. 9. Cuiac. 4. obs. 3. ex communi Dd. consensu Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 11. n. 26. † Alexandro in d. l. clavibus 74. sufficere visum est tradi claves in loco propinquo, quem merito reprehendit Ias. l. 1. n. 91. h. t. Zas. in l. 3. n. 8.*

13. Quæstio huc pertinet: An & quando per abusivam investituram ut per traditionem mitræ seu birreti, annuli, ensis, &c. transferatur possessio rei feudalis in Vasallum? Communiter traditur per abusivam investituram neque possessionem neque dominium rei transferri, sed tantum licentiam intelligi concessam apprehendendi propriâ autoritate possessionem *c. 1. de nov. for. fid. in fin. & ibi Feudista. Sneider. d. §. 6. num. 122. Curt. Iun. p. 1. rubr. de laicis q. 4. num. 15. f. mibi 176. Schrad. tr. feud. p. 5. c. 2. num. 6. Wesenb. tr. feud. c. 8. num. 18. Hartman. Pistor. lib. 2. p. 2. quest. 29. Jacob. Scult. in addit. ad Pistor. d. quest. 29.* Id tamen ita rectè limitatur:

limitatur: si in præsentia rei feudalis illa investitura abusiva fiat, transferri possessionem, aliàs secus arg. d. l. clavibus de contr. empt. Sneider d. loc. Garl. 2. obs. 152. nu. 15. Borch. tr. feud. c. 7 n. 7. Petr. Frid. tr. de materia poss. c. 11. n. 28. Diss. aliter distingvens Zasius in d. l. 3. in pr. n. 9. h. t. voluntate domini rem metiens, quod justè improbat.

14. III. Qui fit appositione custodis l. quarundam § 2. h. t. In qual. tamen eiusmodi casum, quod ligna fuerint in domo vel nemore extra conspectum domini posita; alias quippe per solum aspectum acquisita esset possessio, acceptant rectè post Alexand. Zasius in d. l. 3. Sneider d. §. 5. n. 119.

15. IV. Qui fit depositione domi, si quem iussero, quod mihi traditum volebat domi meæ deponere & deposuerit l. quod meo §. 2. h. t. Sub custodia enim mea esse cœpit, postquam domi depositum est, non aliter quam res cæteræ quæ domi meæ habentur. Annumerant his quidam illum modum qui fit per rei signationem per l. quod si neque 14. §. 1. de per. & com. rei vend. Hotom. illustr. quest. 12. Gothofr. ad d. §. 1. Zas. l. 3. pr. h. t. n. 10. Verum cum illa signatio præter rei præsentis aspectum & naturalem contactum perfici nequeat, horum alterutri magis quam signationi effectum illum traditæ possessionis tribuo, eoque motum arbitror acutissimum Donellum, quod accuratam adscitiorum illorum actuum enumerationem instituens hanc omiserit. Novè alium modum attexit Petrus Frid. Mind. d. tr. de materia poss. c. 11. n. 37. ex l. 3. §. Neratius 3. & l. peregrè 44. h. t. Quod acquirens possessionem fundi acquirat simul possessionem rerum sub terrâ defossarum, & absconditarum, ut thesauri &c. Si modo sciat, & titulum sive causam sibi possidendi habeat. Quæ tamen sententia illa ipsa Proculi mihi videtur à qua recedit Sabinus d. §. Neratius. Id vero si adhuc dubium, ad regulam generalem potius recurrentum usque dum casus fictus ostendatur.

16. Sub altero actu ab actu naturali remotiori modus ille est, qui fit instrumenti traditione, cum pro re quam nobis quasi tam volumus instrumenta emptionis vel donationis nobis à possessore traduntur eo animo ut pro rei traditione cedant l. i. C. de donat. Ratio est: Quod videri possit contineri instrumentis res ipsa, cuius emptio & velut autoritas instrumentis continetur arg. l. 2. C. quæ res pig. oblig. Atque licet de instrumentis donationis causa traditis d. l. tantum loquatur, tamen multò magis in aliis causis

causis onerosis ex quibus rem transferri volumus idem probandum est. Plus enim tribuendum ei cui abest aliquid ut accipiat, quam ei cui nihil abest: Plus ei qui de damno sollicitus est, quam qui de lucro arg. l. 41. §. 1. de R. I. Donell. 5. com. 9. Sebast. Medic. tr. de acq. poss. in verb. sive possessionem n. 15. Zas. in d. l. 3. n. 12. Sneider. d. §. 5. n. 117. Non vero opus est quod tradatur instrumentum in presentia rei vel fundi Zas. Sneider. dd. locc. Giph. in d. l. 1. C. de donat. nu. 8. contra gl. Bald. & alios in d. l. 1. C. de donat. Longè aliud est, si quis instrumenta super traditione faciat, tunc n. instrumentum seu literarum de tradita possessione declaratio, sine corporali aliquo actu possessorem quem non facit l. pradia 48. & ibi Dd. h. t. Wes. in parat. n. 7. h. t. nisi fiat tale instrumentum in fundo domove vendita donatave ubi translationem operetur rei presentia Bald. in d. l. pradia. Aret. in §. traditionem Inst. de R. D. Oldendorp. clas. 2. post pr. th. 6. Petr. Frid. d. tr. c. 11. n. 34.

17. Superest quomodo corpore alieno. Perinde n. est, si quidem corporis ministerio & opera opus est, nostro corpore ad ea gerenda utamur, an alieno, quod æquè illud ministerium adipiscendæ possessionis præbere potest l. 18. in pr. h. t. Alieno corpore acquiritur nobis possessio aut per eos, quorum jam ante possessio fuit; vel alios, quorum prius ea possessio non fuit. Per illos constituto expresso: si quis constituat nobis volentib. se nostro nomine possidere l. q. meo 18. in pr. l. quadam mulier 77. de R. V. & ibi Dd. Zas. in d. l. 18. n. 11. Tirag. latè de jure const. poss. Don. 5. com. 10. Guken. de præscr. par. 2. memb. 2. c. 7. n. 62. Ant. Fab. de erro. pragm. p. 1. dec. 4. err. 8. & passim. Sneider. d. §. 5. n. 112. Sebast. Medic. tr. de amit. poss. n. 168. & alii Diss. Giph. ad l. 10. de donat. n. 10. & seq. hoc constitutum glossographorum figmentum appellans; cuius fundamenta doctè annihilantur à Dn. Osvald. Hillig. in Don. En. 5. com. 10. in not. lit. a.

18. Vel tacito, rebus ipsis & factis hanc voluntatem indicantibus, ut conductione rei tradendæ constituta cum eo cui rem tradere velimus d. l. quadam 77. de R. V. l. 37. h. t. ususfructus in eâ re retentione l. quisquis C. de donat. & c. prædicti Dd. & alii communiter.

19. Per alios quorum prius possessio non fuit acquiritur nobis vel tales, qui jure aliquo nobis subiecti sunt vel qui nullo. Per illos ut per servum & filium in potestate nostrâ constitutum l. 1. §. item acquirimus 5. h. t. §. 4. vers. non solum Inst. per quas pers.

C

nob.

nob. acq. Per servum ratione possessionis *d. l. 1. §. per eum 6.* Per filium ratione patriæ potestatis *§. 1. Inst. per qu. pers. nob.* Et quidem earum rerum quas filius vel servus peculiariter tenent etiã ignorantes possessionem acquirimus *d. l. 1. §. item. l. 4. h. t. l. nunquam 31. §. 3. de usuc. l. peregrè 44. §. 1. h. t.* An verò & rerum non peculiarium ignorantes, valdè controvertitur: Nego; Sed tantum scientes per *d. §. item d. l. 44. §. 1. l. 3. §. 12. Ias. in d. §. item acquirimus n. 39. Zas. ibid. n. 12. Donell. §. com. 8. Duaren. in d. §. item. Goph. ibid. num. 30. Diff. post gl. & Br. Dd. communiter, in d. §. item. Cuiac. 24. obs. 9. qui tamen ipse sibi contrarius in l. 62. de V. O. Per servum item alienum & liberos homines bona fide possessos, secus si malâ *d. l. 1. §. 6. h. t.* ex re scilicet nostrâ & operis ipsorum *§. 4. Inst. per quas pers. nob. acq.* Per servum communem *d. l. 1. §. per communem & l. communis 45. de A. R. D.* Per servum fructuarium ex re nostrâ & operâ ipsius *d. l. 1. §. 8. l. possessio 49. h. t. §. de his §. non solum Inst. per quas pers.* Per ancillam *d. l. 1. §. 12.* Per servum fugitivum, quamdiu ab alio non occupatur *d. l. 1. §. 14. l. 13. in fin. pr. h. t. l. 17. §. fin. de furt. l. 15. de Public. in rem.* Non per servum pignoratitium, per quem neq; debitor neque creditor possessionem acquirat *d. l. 1. §. 15.* neq; per servum hereditarium possessio eius nobis acquiratur, quod eiusdem hæreditatis est *d. l. 1. §. veteres. h. t.* Quem §. omnino accipio de servo hereditario post aditam hereditatem cum *Francis. Aret. Zas. in d. §. veteres. Borch. c. 3. per l. 38. in f. h. t.* contra lecturam communem quâ *d. §. de servo hereditario ante aditam hereditatem accipiunt Br. Ias. & Dd. quos seq. Gothofr. in d. §. veteres.**

20. Deniq; per eos, qui nobis nullo jure subiecti sunt acquirimus possessionem ut per procuratorẽ, tutorem, curatorẽ, *l. 1. §. 20. h. t. §. ex his 5. Inst. per q. pers. l. 1. C. per quas pers.* etiam ignorantes *l. 1. C. h. t. d. §. ex his 5.* idq; utilitatis causa ita receptum est *d. l. 1. §. 8. C. eod. Paul. §. recept. sent. 2.* Hic triũ habẽda venit consideratio. I. Nudum tantũ nobis ministeriũ nudamq; operam per eiusmodi personas præstari *l. 18. in f. pr. h. t. Fac. l. 15. de const. pec.* ideoq; hunc actũ radicari in personã domini. Unde hæc extruuntur: Hoc casu dominum verè & propriè possidere non perfictionẽ *l. 6. §. 1. de prec. Ias. in d. §. 20. n. 3. Zas. ibid. Sneider. §. 5. Inst. de interd. n. 146. & ibi alleg.* Hoc casu ipso momento nobis acquiri possessionẽ & quidem sine cessione *Zas. in d. §. 20. Duaren. ibid. Trentl. disp. h. t. th. 3. lit. e.* II. Necessè esse ut procurator habeat mandatum, quod sufficit
gene-

generale esse, præsertim cum hic agatur de commodo domini
arg. d. l. 1. §. item. 5. & d. §. 20. Dd. in d. §. 20. communiter teste Zas.
ibid. n. 6. Sneider. d. §. 5. n. 145. Don. §. com. 8. Quid de tutore vel cu-
 ratore qui ignorantibus nec quicquam mandantibus acquirunt
l. 3. C. h. t. ? Singularis ibi causa est, inquit *Don. §. com. 8.* quia pro
 munere publico, quod sustinent in rerum administratione pro
 dominis habentur *l. 27. de adm. tut.* Vel ut ad regulam melius qua-
 dret, dixerim cum aliis potius: Illos mandatū cum libera intelligi
 habere vel à lege, vel à testatore *per l. 56. §. 4. de furt. junct. l. 58. de*
prec. l. præses 12. C. de transact. III. Requiritur ut tales legitimi admini-
 stratores procuratorio nomine h. e. animo nobis acquirendi mi-
 nisteriū suum accommodent *d. l. 1. §. 20.* Quid si tradens hunc a-
 nimū habuit ut res domino acquireretur: Procurator v. sibi volu-
 it acquirere? Vulgo traditū est, attendi animū tradentis non ma-
 litiam procuratoris. Verius alii: eo casu dominiū domiūo acquiri
per l. qui mihi donatum 13. de donat. possessionē procuratori per d.
l. 1. §. 19. & 20. Raph. Cuni. Ias. Zas. in d. l. 1. §. 20. Sneider. d. §. 5. n. 148.
Duar. in d. l. 1. §. 20. Aliorsum deflexit *Don. per l. per servum 37. §. ul.*
de A. R. D. nihil agi ut procuratori possessio eo casu acquiratur: Ego
d. l. 37. malim de dominio loquentem exaudire, ut q̄ hic infinite
 dicitur verbo *nihil agitur* determinationē capiat *ex d. l. 13. de don.*
ibi nihil agit in sua persona arg. §. finitur & quæ ibi Cuiac. Inst. de usuf.
 21. Per liberarum personas ut Syndicos aliosq; administratores
 item per servos tantū acquirunt municipes, universitas, seu col-
 legium non per se, quia uni seu universi consentire nequeunt *l. 7.*
in fin. & l. 2. h. t. l. un. de libert. univers. Ias. Zas. in d. l. 1. §. municipes. fin.
Borch. tr. de poss. c. 4. n. 31. Myns. 4. cent. obs. 78. Diff. Br. & Dd. in d. §.
fin. Sebast. Med. tr. de acq. poss. verb. sive possessionem n. 221. Quos, ne
 jurium correctio facile præsertim in continenti contra *l. præcipi-*
mus in f. C. de appell. inducatur, relinquitur. Aliter novè *Petr. Frid.*
Mind. mordicus Florentinæ lectioni in verbo *uni in d. l. 1. §. fin.* in-
 hærens: non consentire municipes ut *unos* atque sic nec posside-
 re, consentire ut *universos* & sic possidere & per se & per alios.
 Quod quidem acutè dictum accipio eò, ut in aliis universorum
 consensum, ubi plurium animis opus est, facile concedam per ea
 quæ *Gail. de p. p. lib. 2. c. 9. Myns. 4. cent. obs. 79. Hart. Pist. 1. Quæst. jur.*
 37. Hic vero in nostrâ possessionum materiâ, ubi ex unius solo a-
 nimo res definienda est *l. 3. §. ex contrario h. t.* neutiquam.

22. Hisce præcognitis controversarum quæstionum (præter jam insertas) sub hac parte ingruentium facilius erit decisio uti illius: An aditione hereditatis ipso jure acquiratur possessio hereditatis suo? Negativa verior est *l. cum heredes 23. l. qui universas 30. §. 8. h. t. l. 1. §. Scævola. Si is qui testam. lib. Dd. in l. 11. de lib. & posth. & l. 30. Ex quib. caus. mat. Wes. in par. Quorum bon. Borch. tr. ad h. t. c. 8. n. 26. Gœdd. ad 24. n. 18. de V. S. Gail. 2. obser. 129. & 152. Myns. eent. 3. obs. 38. Zas. in l. 23. n. 11. Wurmbs. 1. pr. obs. t. 26. obs. 5. Cuiac. in d. l. 11. Sneider. in §. sui Inst. de her. qual. Laur. Kirch. in com. op. Diss. post Accurs. in d. l. 11. & d. l. 30. Corasius lib. 6. misc. 12.*

23. Iisdem deciditur fundamentis. Quod feudi possessio in filium ipso jure non continetur, sed apprehensionis actum requirat. *Schrad. tr. feud. p. 7. c. 7. n. 21. W. s. tr. feud. c. 8. nu. 5. Gail. Myns. d. locc. Borch. d. loc. & ibi alleg. Diss. post Bald. in l. cum antiquiorib. C. de jur. delib. Alex. in d. l. cum heredes 23. h. t. Iason. in l. quoties n. 31. C. de R. V. Bernh. Wurmbs. 1. pr. obs. t. 26. obs. 5. & alii. Quorum opinio eo transferri non incommodè potest, ut procedat, si hæres sit in ædibus vel domo vel arce, ubi defunctus habitare solebat, vel etiam alibi & sic ipso facto per causæ continentiam corpore atq; animo omnium rerum possessionem apprehendat per ea quæ s. concl. 10. & quæ Petr. Frid. tr. de materia poss. c. 12. n. 17.*

24. An verò ut ita continetur consuetudo, lex, vel statutum introducere valeat, dubitari possit, eò quod actum naturalem lex positiva inducere nequeat. *l. 2. de usufr. ear. rer. qua us. Ex quo id negarunt post alios Franc. Aret. in l. 1. n. 23. de acq. poss. Giph. l. 3. §. 1. n. 21. & seq. h. t. Recepta tamen sententia affirmantium de jure verior est per l. raptores C. de episc. & cler. c. ex literis de consuet. Ant. Gabr. 5. concl. 9. n. 4. Covar. 3. varia. resol. c. 5. num. 6. Coras. 6. misc. 13. Myns. 3. obs. 39. Gail. 2. obs. 52. Zas. in l. 3. n. 18. h. t. Atque tale statutum de continuanda in hæredem possessione vigere in ducatu Mediolanensi, civitatibus Parmæ ac Placentiæ refert Ant. Gabr. d. loc. Vasq. 2. cont. quæst. 57. n. 30. Item in Gallia Covar. d. loc.*

25. Quid si princeps alicui conferret possessionem alicuius rei puta feudi per modum conditæ legis: num ille Vasallis erit verus possessor sine aliqua apprehensione? Affirmat rectè *Zas. in l. 3. in pr. num. 20. h. t. eo motus, quod princeps sit lex animata in terris Nov. 105. c. 2. in fin. Quod malè hic applicatum videtur Petro He-genitio tr. de poss. lib. 1. c. 6. n. 25. Non enim dici legem animatam eo respe-*

respectu, quod suam voluntatem legibus vigorem suum adhuc habentibus nec legitime abrogatis debeat præferre, quin potius ideo quod legi mutæ animam addat, eamq; defendat. Verum an non magis legi animatæ tribuendum, quod mutæ? Quæ analogias ratio si quod hæc posset illa non posset per ea quæ eleganter *Frid. Pruckm. tr. de regal. c. 3. n. 147.* Nec incommode huc deduxeris *l. 1. de const. pr.* Quam licet ita demum acceperimus si principi quicquam animo condendæ legis placuerit cum *Vasq. illustr. controu. c. 2. n. 2. Pruck. d. loc.* adhuc nostrum casum includet. Æque enim lex ibi etiam perhibetur, si quid cuiquam singulariter à principe concessum est.

26. Ultimum sub hac sectione locum sibi habeat illa: An si quis in trect fundum animo retinendæ possessionis, quia credidit jam esse acquisitam, ista retinendi seu continuandi animus operetur acquisitionem ut non exigatur animus acquirendi de novo? Communius & verius affirmatum est *arg. l. si quis 6. §. 3. comm. præd. l. 25. §. 7. de acq. hered. l. 11. Qui satisd. cog. Ias. in l. 3. pr. h. t. n. 26. Zas. ibid. n. 37.* qui con & dissentientes referunt quamplures.

Sectio IV. De Rebus possidendis.

Concl. 1. Rerum propriè possidendarum qualitates revocemus ad quatuor. I. Res, ut factum corporale, qualis est possessio, in se recipiant, corporales esse necesse est *l. 3. in pr. h. t.* Incorporales enim ut servitutes & jura non possidentur *l. si ades 32. de serv. l. 14. eod. l. 4. §. pen. de usuc.* ut nec traduntur *l. 43. §. 1. de A. R. D. l. ult. de servit.* Impropriè tamen & abusivè verbum possessionis illis quoque in jure accommodatur *l. ult. uti possid. l. 2. §. ultim. de prec. l. 2. com. præd.* Unde cum nota improprietatis illa possessio dicitur quasi possessio *l. 23. §. 2. Ex quib. caus. mai. l. 3. §. fin. de vi & vi arm. l. 10. si serv. vind. c. cum ecclesia de caus. possess. & prop. Sebast. Med. tr. de acq. poss. verb. sive possess. n. 11. Hot. 9. obs. 1. Borch. tr. ad h. t. c. 5. n. 3. Don. 11. com. 17. & alii.*

2. Ex quo illa controversia nata: An statutum faciens mentionem de possessione includat etiam quasi possessionem? Quod negative pro com. opinione multis propugnat *Ias. in l. 3. n. 15. h. t.* Magis vero juri congruè affirmatur *arg. l. 11. §. 2. de jurejur.* Eadem quippe res in genere sunt possessio & quasi possessio, rebus possessis variant: Idem jus in utraque, eadem utriusque turbatæ

ratio *l. ult. uti possid. l. ult. de servit.* Vulgarum a. est ubi eadem utriusque ratio quod tam casus improprius veniat in statuto quam proprius. *Zaf. in d. l. 3. n. 4. Menoch. rem. rec. pos. 1. n. 86.*

3. Siftendum hic paulisper cum se quasi possessionis cognitio offerat, in eiusque divisionem & acquisitionem (de quibus dubitari magis posset) inquirendū erit. Cōmunius apud Dd. obtinuit, quasi possessionē rectē in civilem & naturalem eodem modo dividi: Quod quidem illi pro sua specierum descriptione. Idē in suis peculiaribus finitionibus secutus est *Petr. Frid. Mind.* Quid verat easdē pro Græcorū determinatione species in quasi possessione retinere? Civile præsupponit Iustiniana servitutū usucapio *l. un. C. de usucap. transf.* Naturalis exemplū adducit *l. 11. §. 2. de pig. & hyp.*

4. Acquirimus quasi possessionem illam rerum incorporalium similiter animo *l. fin. quemad. serv. amit.* & tali actu qui secundum rei naturam pro traditione seu prehensione cedat: Isa. est usus rei possidendæ *l. ult. de servit. l. si quis diuturno 10. Si serv. vind. Robert. 4. sent. 8. Covar. ad c. possessor. 2. p. rel. init. n. 8. de R. I. in 6. Ioh. Coras. in l. ult. de serv. Don. 11. com. 17. Duar. 1. anni. disp. 34. Paurmeist. de juris d. lib. 1. c. 22. n. 9.* Usus porro ille ut inducat quasi possessionē necesse est nitatur jure nostro proprio *d. l. ult. Quemad. serv. am. Sneider. §. 5. Inst. de interd. nu. 130. Menoch. de arbitr. jud. lib. 2. c. 160.* Ad quod quot actus sufficiant ut jure proprio fecisse dicamur nō apud omnes pariter constat. Unicum saltem actum in genere requirunt Dd. quos refert & seq. *Covar. ad c. possessor. 2. par. rel. init. n. 6. Menoch. d. loc. Trentl. disput. h. t. thes. 1. lit. d.* Quod in negativis juribus indistinctē verum accipio cum *Sneider. d. loc. Gail. 2. obser. 69. num. 15. per l. et si forte 6. §. 1. si serv. vind.* In affirmativis seu permissivis distingvit *Sneider. d. loc.* inter illa quæ de facili concedi non solent ratione amicitiae vel facultatis, qualia sunt jus aquæ ducendæ per alienum fundum, exercere jurisdictionem, electionem facere &c. In his scilicet uni cum sufficere actum *l. 1. §. quod autem 4. de aq. quot. & est. c. cum ecclesia de caus. poss. & propr.* Et illa in quibus potest esse usus per modum amicitiae & cuiusdam naturalis facultatis, ut jus eundi per alterius fundum aucupandi, venandi, &c. quod etiam cuilibet de jure gentium permissum est nisi prohibeatur *l. divus 16. de servit. rust. prad. l. 3. §. 1. de A. R. D.* In his non sufficere unum actum, sed plures continuatos requiri ex quibus colligatur, utentem non ratione amicitiae

citiae vel facultatis naturalis, sed tanquam pro jure suo usum esse
& dominum fundi ita quoque passum fuisse *l. 1. §. hoc interdicto 2. de itin. act. priv.* Utrisque consentio per summam ita definiens:
Si quis suo jure actum exerceat ex precedenti obligatione possi-
dens unicus generaliter sufficit actus ut generaliter enunciat
Menoch. Sin. vero alias ex actibus debet praesumi possessio, ma-
nebo in distinctione Sneideri.

5. Quid, si unius juris plures sunt diversi & sui dissimiles a-
ctus ut in jurisdictione: an tum ex uno actu jurisdictionis appre-
henso censebitur apprehensa possessio totius jurisdictionis? *Di-*
sting. Aut volente priore domino à quo habui casam istam actum
jurisdictionis exerceo, & tunc apprehendi quasi possessionem
totius jurisdictionis per actum unicū *arg. l. stillicidii §. fin. Quemad-*
serv. assit. Aut occupo quasi possessionem citra voluntatem do-
mini, vel quod dominus jurisdictionis negligat, vel quia propter
absentiam eius nemo est, qui me impediatur, vel quia vacat jurisdic-
tio, & tum per unum actum jurisdictionis non comprehenditur.
arg. l. 1. §. 5. de itin. act. pr. c. cum contingat. de for. comp. Unde & illud
vulgatum: tantum praescriptum quantum possessum *Ias in l. 3. in*
pr. num. 35. Zas. ibid. n. 29. Dissent. aliter distinguendo *Paurmeist.*
de jurisd. lib. 1. c. 22. Et in eo casu si vacat possessio *Diff. cum com-*
muni Sneideri. d. §. 5. n. 105.

6. Nec tamen solum usum sufficere putes ad acquirendam
quasi possessionem non vacantem: Nam praeterea scientia & pa-
tientia domini vel adversarii requiritur *l. quoties 15. de serv. l. si ego*
11. §. 1. de Publ. l. 1. §. fin. de serv. prad. rust. l. 3. in pr. de usufruct. l. 2. C.
de serv. & aq. l. 16. si serv. vind. junct. l. 1. §. scientia de tribut. act. Balb.
tr. praeser. 2. par. 4. p. pr. q. 1. vers. 4. Coras. in l. ult. de serv. n. 13. Covar. in
c. possessor. 2. p. rel. in n. 5. Menoch. 2. arb. jud. c. 161. Sneideri. d. §. 5. n. 132.
Paurm. 1. de jurisd. c. 22. n. 3. Diff. 70. Longov. ad l. imperium 4. p. 2. art. de
jurisd. maximè per l. fin. C. de praesc. long. temp. quã prioribus conci-
liare variè laborant Interpp. varii ut videre est apud Coras. d. loc.
quos ipsos *Each. 8. cont. 20.* ad concordiam tandem revocare conatur.
Quibus relictis omnibus breviter dicendum existimo: Aliud in
possessione, de qua hic sermo est, aliud in usucapione *d. l. fin. juris*
esse: Illic nobis acquiritur Domino tradente & jus suum transferente.
Alias n. ignorantibus non aufertur possessio *l. quamvis 46. h. t.* Hic lege
praescribenti jus tale adiicitur *l. 3. de usuc. quã publicæ tranquillitatis*
gratiã

gratiâ dominum tanto tempore tacentem resque suas negligentem scire ac in alienationem consentire præsumit. *l. 28. de V. Sign.* per ea quæ *Wes. in par. de usuc. n. 4. Paurmeist. d. c. 22. n. 16.* Hæc quasi per transitum de quasi possessione.

7. Res porro ut propriè possideantur nihil refert, mobiles sive immobiles sint *l. 3. in pr. §. 1. l. 13. l. 15. l. 47. h. t.* idque contra *gl. in d. l. 1.* communiter receptum est. Ex quo illud: si testator leger Titio possessiones suas vel possessionem rerum suarum, aut vendat quis omnes possessiones suas, id omnino tam de mobilibus quam immobilibus intelligendum esse: Quanquam alias usu loquendi, quæ in omni materiâ præfertur cuicumque propriæ significationi possessionis appellatio restringatur ad res immobiles *Cyn. in l. fin. in fin. C. de comp. Ias. in l. 1. in pr. n. 42. h. t. & ibi alleg.* Absolutè nimis eo casu *Borch tr. de acq. poss. c. 1. n. 3.*

8. Altera qualitas est ut res sit certa, sive ea integra sive pars sit, eaque pars pro diviso vel indiviso *l. locus 26. de acq. poss. l. si quis fund. 43. eod.* Incerta pars omnino possideri nequit ut nec tradi nec usucapi *d. l. 26. l. 3. §. in certam eod. l. si fur. 32. §. fin. de usuc.* Incertitudo quippe rei animum volentis possidere non admittit. Ut verò res propter incertitudinem possideri nequeat duplici ratione eam incertam esse oportere, ratione *quota* si nescitur quanta sit, & ratione *loci* si nescitur in quo angulo vel ad quam cœli regionem quis possideat: solam a. *quota* solamve loci incertitudinem non impedire possessionem vult. *Sebast. Med. tr. de acq. poss. verb. sive possessionem n. 233. Zas. in d. l. 3. §. incertam n. 1. & ibi Dd. omnes referente Rain. Corso. 2. med. 28. Hillig. Donell. En. 5. com. 8. lit. E* Quod mihi non videtur. Quum n. in totum quæ animi destinatione agenda sunt non nisi vera & certâ scientiâ perfici possunt *l. in totum 76. de R. I.* qua ratione animus certa scientiâ imbutus dicetur, qui res possidenda ubi sit nesciat: Nonne eum in incertum omnino vagari, nec usquam requiescere posse perspicuum est: Quo igitur fundamento dicetur solâ loci incertitudine non impediri possessionem? Idem esto iudicium de sola *quota* incertitudine, de qua differit *Marcianus in d. l. si quis fundum 43. h. t.* eodemque intellectu omnino lego *Donell. 5. com. 8.*

9. Ex ratione incertitudinis in clausula constituti à *Dd. in d. l. 3. §. incertam* controversia nata est: An constitutum generale omnium bonorum præsentium & futurorum operetur etiâ translationem

lationem possessionis in futuris statim ut acquisita sunt? Communiter conclusum quod sic teste Jaf. qui plurimos allegat in *d. §. incertam. n. 16. Sebast. Med. de amit. poss. n. 187.* rationibus deductis tam ex societatis generalis *l. 2. 3. §. 6. pro soc.* quam contrahendi generalis pignoris jure *l. 15. §. quod dicitur. 1. de pignor. l. fin. C. quæ res pign. oblig.* Nec obest incertitudo quæ quidem in acquirendis est non jam acquisitis *l. interdum 73. de V. O. l. 8. de contr. empt.* quæ adhibita distinctione nec à communi recessit *Zaf. in d. §. incertam,* quod tamen ipse præ se ferre videtur. Quicquid sit, contra placet clausulam constituti ad transferendam possessionem bonorum futurorum nihil prodesse ut rectè sentit *Ant. Fab. sententiam cõmunem inter errores pragmaticorum numerans, sub dec. 4. error. 8.* Qui enim alieno nomine constituet possidere, suo nomine ut prius possederit, jus constituti possessoris exigit *l. quod meo. 17. h. t.* ut sic uno instanti amittat possessionem & in alium transferat. Id vero in futuris nequaquam contingere potest, nisi statuere velis eodem instanti quem incipere & desinere possidere, cui non tam juris ratio quam ipsa natura repugnat.

10. Tertia Qualitas est: ut res possidenda sit omni possessore vacua: Duo n. in solidum eiusdem rei possessores esse nequeunt: Quod pronunciatum nobile *DD.* discrepantiâ tam variè fingitur & refingitur, ut (alioquin firmissimum) magis tenebris ab interpretibus multis offusum, quam dilucidè expositum, vix subsistere posse videatur. Mihi per medias omnium sententias de intimo legum succo efformata videtur, quæ propius ab illo, quod dixi, juris pronunciato abit: Hæc scilicet: Quod duo eandem rem in solidum possidere omnino non possint. nec civiliter simul, nec naturaliter, nec unus naturaliter, alter civiliter, nec unus justè alter injustè: Quam etiam propugnarunt *Cuiac. 9. obs. 32. Connan. 3. com. 10. Borch. tr. ad h. t. c. 6. n. 18. §. tr. feud. c. 9. n. 26. Donell. ad t. C. uti poss. n. 18. §. 15. com. 37. Trentl. h. disp. th. 4. in fin. per d. l. 3. §. ex contrario 5. h. t. l. 5. §. 15. commod. l. in solidum 19. in pr. de prec. l. Pomponius 13. §. si is qui 7. h. t.* Diss. post *Roger. glossogr. Vaconius à Vac. declar. 39.* tradens: Duos in solidum posse possidere civiliter. Aliter *Martinius glossograph.* ut refertur à *Covarru. ad c. possessor. rel. 2. n. 4. de R. I. in 6.* putans duos in solidum & civiliter simul & naturaliter possidere posse, quod dudum frequentissimo calculo proscriptū testatur *Covar. d. loc. novè tamè à Pet. Frid. Mind. tr. de mat. poss. c. 10.*

D

n. 5

n. 5. & seq. repetitum & defensum est. Aliter *Jas. Emil. Ferret.* & alii communius in d. §. ex contrario *Vaud. 2. variar. q. 3. in fin. Vult. in jurisp. c. 67. n. 23.* statuentes penes unum naturalem penes alterum civilem eiusdem rei possessionem. De clandestini possessoris, mariti, fructuarii, Vasalli possessione nec nostri conveniunt. Quibus cum ego, subiiciam.

11. Ex hac tertiâ qualitate explicanda est *l. clam 10. h. t.* (in quâ ii, qui naturalem & civilem eiusdem rei possessionem penes diversos statuunt, suæ opinionis robur habent) Quod ille qui clam ingreditur non possit apprehendere possessionem rei illius, quæ suo possessore non vacat. Retinuit n. ille qui abiit possessionem *d. l. clam in fin. ibi retinet ergo* & *c. l. 3. §. 7. l. quamvis 47. h. t.* ut ita præter asininam illam, uti vocant, possessionem seu detentionem furtive ingressus nihil cœperit. *Zas. in d. l. clam. Connan. 3. com. 10. nu. 4. Don. t. C. uti possid. n. 6. 7. 8. Borch. tr. adh. t. c. 6. Bronch. 4. c. v. 1. Paurmeist. lib. 1. de jurisd. c. 22. n. 14.* Aliter sed impertinentius *Cuiac. in d. l. 3. §. ex contrario.*

12. De mariti & uxoris possessione in dote non una omnium mens est: Illud dicto pronuntiato affinius & de jure verius est: Quod nullatenus uxor; maritus solus dotem possideat *l. Pomponius 13. §. in dote h. t. l. dotis 7. §. 3. de jur. dot. l. dotis actio 9. C. sol. matr. & quidem civiliter jure domini §. per traditionem 41. Inst. de R. D. l. 23. C. de jur. dot. l. dotis 7. §. 3. l. 75. D. eod. l. dotale 13. §. 7. de fund. dot. Unde & rei vindicationem habet *l. doce 9. C. de R. V. l. 11. C. de jur. dot. & usucapiendi conditionem §. 2. vers. sed tamen Instit. de usuc. Franc. Aret. Zas. in d. l. 13. §. dote, dq; de dominio quiritorio accipio secundum *l. in rebus 30. C. de jur. dot. cum Cuiac. 10. obs. 37. Diss. Vaud. 2. lib. var. quæst. 3.* qui promiscuè utrique tribuit possessionem. Aliter *diss. Borch. tr. adh. t. c. 6. n. 26.***

13. De possessione usufructuarii res variis Dd. traditis intricatissima est: Illud cum cōmuni scholâ præmitto: Quod proprietarius rem ipsam, cuius usum fructum alii concessit, possideat *l. 15. §. 1. Qui satisd. cog. civiliter.* Affectione n. domini ipsum nō destitui res ipsa loquitur. *l. 15. §. 6. de usufr. & usucapiendi facultas satis arguit *l. locum 17. §. 2. de usufr.** Ne igitur in *παροξδοξον* contra *d. l. 3. §. ex contrario h. t.* incurrat; fructuarium, dico, non possidere ipsam rem fructuariam *d. l. 15. §. 1. Qui satisd. cog. l. acquiruntur 10. §. ult. l. 1. §. per eum 8. h. t. §. 4. Inst. per quas. pers. nob. acq. l. 12. §. 34. de usufr. l. 52 h. t. l. 3. §. 12.*

3. §. 12. ad exhib. Sed saltem detinere in eiusque possessione esse nomine proprietarii, exprel. l. certe. 6. §. 2. de prec. l. 1. §. 8. Quor. leg. l. 49. h. t. l. celsus §. 5. ad exhib. secutus Cuiac. 9. obs. 33. & 18. obser. 24. Borch. tr. ad h. t. c. 6. n. 33. Zas. in d. l. 3. §. ex contrario nu. 28. Don. in l. 7. C. und. vi. Longè secedens à communi Dd. opinione quâ fructuarius possidet naturaliter, quos ferè recensent & sequuntur Ias. in l. 1. in pr. n. 62. h. t. Menoch. recup. poss. rem. 1. n. 20. Longissimè à Petr. Frid. Mind. tr. de mat. possess. c. 3. & 4. qui vel civilem fructuario rei fructuariæ possessionem tribuit. Jus vero utendi fruendi seu usum fructum fructuarius possidet, vel potius quasi possidet civiliter, latè Ias. in d. l. 1. n. 62. contra Br. ibid. Covarruvias ad. c. possessor. 2. p. rel. init. n. 4. de R. l. in 6. qui ita communiter teneri scribit. Vasq. 2. illust. contr. c. 57. n. 4. idq; tam textibus ut l. 3. in fin. si usus fr. pet. l. fin. uti possid. l. 8. in pr. de reb. aut. jud. quam necessariis sequelis manifestum est, eo q; usufructus vindicatione l. 1. in pr. si usus fr. pet. junct. l. in rem 23. de R. V. l. fin. C. eod. & usucapiendi usum fructu potestate l. fin. C. de præscr. long. temp. l. un. C. de usuc. transf. fructuarius gaudeat. Proprietarius itaque rem, Fructuarius usum fructum possidet & sic res diversas. In hoc merito linquo Cuiac. 15. obs. 24. Borch. tr. ad h. t. c. 6. n. 33. jus utendi fruendi saltem naturaliter à fructuario possidere existimantes. Emphyteutam in his omnibus ratione possessionis fructuario aggrego uti & hic Dd. in suis opinionibus persequendis fecerunt. Ias. in d. l. 1. n. 62. verbo similes. Covar. d. loc. n. 6. Borch. d. loc. Petr. Frid. Mind. d. tr. c. 3.

14. Affine est de Vasalli possessione. Tribuunt Dd. communiter Domino feudi possessionem civilem, Vasallo naturalem Egvin. Bar. lib. 4. de ben. 7. Duaren. tr. feud. c. 19. Herm. Vult. tr. feud. lib. 2. c. 1. n. 22. Quod contra sæpe d. l. 3. §. ex contrario h. t. dicitur. Me in illam sententiam juris ratio induxit. Quod vasallus solum usum fructu seu jus in prædio feudali possideat civiliter, cuius vel id unicū sufficiens argumentum est, quod præscribere idē queat c. un. §. si quis per 30. si de feud. def. contr. rem vero feudalc naturaliter, jure sc. feudi; ipse a. Dominus feudi nullatenus possideat. Fr. Connan. 3. com. 10. Fr. Hotom. conf. 3. Borch. tr. feud. c. 9. n. 17. & 26. idemq; satis evincitur c. un. §. quamvis de invest. dere. al. fact. c. un. in f. de nov. form. fidel. c. un. §. item in fin. si de inv. feud. contr. fu.

15. Ex hoc & illa decidenda quæstio est: An interdicta possessoria Domino feudi accommodentur? Qui cum civiliter pos-

fidere affirmant, omnino competere censent *Duar. Vult. dd. locc.*
Negant qui contra *Borch. d. loc.* & alii cum quibus ego. Sed quid
si dominus à quasi possessione percipiendi annuam præstationē
seu pensionem fuerit deiectus? Dari ei interdictum unde vi, si
præstatio est realis communis est sententia teste *Borch. tr. feud. c. 9.*
n. 26. Menoch. rem. recup. l. n. 87. Si vero præstatio est personalis lō-
ga inter *Canonistas & legistas* controversia est. His eo casu, quia
nulla detur possessio, & interdictum tale negantibus accedo
cum *Borch. & Menoch. dd. locc.*

16. Confectarium ex hac terriâ qualitate appendamus hoc.
In tantum vacua possessione opus esse ut sine ea dominiū trans-
ferri vel acquiri naturaliter nequeat *l. cum res 12. C. de probat. l. qui
pradium 13. C. de distr. pign. l. 50. de R. V. l. 2. §. fin. & seq. de adt. empt. l.
traditio 20. in fin. §. ult. de A. R. D. Oldendorp. cl. 2. post pr. Cont. 1. disp.
jur. civil. 8. Bronch. 3. civ. aff. 81. Hotom. illustr. 11. Gothofr. ad d. l. 13.
Trentl. disp. h. t. th. 2. lit. d.* Dissensere veteres glossographi & ipsorum
sequaces maximè per *l. si fundum 16. de fund. dot.* cui uti satisfieri
possit videbo.

17. Quarta qualitas est, ut sit res non exempta hominum
commercio seu possideri prohibita, qua ratione possideri neque-
unt res sacræ & religiosæ *l. qui universas 30. §. 1. h. t. §. nullius Inst. de
R. D. c. 2. de reb. eccles. non al. liber homo d. l. 30. §. 1. l. 1. §. 5. l. 23. in f.
h. t. res universitatum ut sunt forum, theatrum, basilica l. 1. in fin.
h. t. res singulæ in concreto, quæ sunt in ædificio nave armario l.
cum qui 23. de usuc. l. 30. in pr. h. t.*

Sectio V. De possessione retinenda.

Concl. 1. Retinemus possessionem quamlibet tam civilem
quam naturalem: rerum corporalium & incorporalium: Cum n.
ante eius acquisitionem edisserverimus, nunquid de retentione
dubitandum *l. licet 4. C. h. t.* Et quidem animo nostro vel cum ad-
miniculo corporis, si animo & corpore simul retinemus tam cor-
pore nostro *l. qui bona 19. §. 1. h. t. d. l. 4. C. eod. quam alieno l. 9. h. t. §.
5. Inst. de interd.* (In incorporalibus pro corpore est continuatio u-
sus per ea quæ s̄. *sect. præc. concl. 4.* quem quis similiter per se vel a-
lium exerceat, perinde est *l. 20. & seq. quem d. serv. amit*)

2. Vel sine adminiculo corporis, hoc est, solo animo *l. 3. §. sed
etsi 7. l. quamvis 46. eod. l. si id quod 25. §. 2. l. qui universas. 30. §. 5. l. 3.
§. salus*

§. *salvus 11. eod. junct. l. 1. §. quod vulgo de vi & vi arm.* Idque summa
 cum ratione ne ut spongia saxi nos fundo adhærescere cogamur
Con. 3. com. 10. n. 7. vel more testudinis perpetuò nos domi conti-
 nere, nec pedem limine efferre citra juris nostri amissionem *Du-*
aren. 1. disp. 18. singula horarum momenta rebus nostris insistendo
Wes. in parat. n. 6. Sed tamen ita solo animo retineri possessionem,
 ut semper necessaria sit comprehensio corporalis, saltem *δύναμις*
 & potestate, puta ut quoties velimus comprehendere possimus,
 vult. *Giph. in l. 3. h. t. n. 82. per l. 3. §. 13.* Quod etsi in mobilibus verum
 sit, de quarum possessione loquitur *d. l. 3. §. 13.* in immobilibus ju-
 ri absolum primâ facie videtur, utpote quarum possessionem
 retinemus etiamsi alius sit in fundo *l. 3. §. sed etsi 7. h. t.* quamdiu
 possessionem ab alio occupatam ignoramus. *l. quamvis 46. l. clam.*
6. h. t. & tamen corporaliter apprehendere non possumus, quam
 maximè etiam velimus. *l. 3. §. ex contrario. h. t.* Verum & in immo-
 bilibus eam *δύναμις* nobis ut jure concessam nihilominus mane-
 re, quamdiu animo non desierimus possidere, omnino statuo.
 Possum n. eum qui ingressus est finibus meis expellere simul atq;
 sciero. *l. quod meo. 18. §. pen. h. t.* propriâq; autoritate impedin-
 tum meæ possessionis tollere *l. 3. §. eum igitur de vi & vi arm. l.*
quemadmodum §. 1. ad l. Aquil. Ias. in l. clam §. fin. h. t. Zas. ibid. Wes.
in parat. h. t. n. 7. & in t. de vi & vi arm. n. 6. Obrecht. de necess. defens.
c. 3. num. 17. Atque hanc facultatem seu hunc animum corporalis
 possessionis recuperandæ quamdiu habeo, deiectus vel possessi-
 onem amisisse nondum dicor *arg. per l. clam. 6. in fin. l. si id quod 25.*
h. t. c. olim de restit. spol. Dd. in l. 3. §. eum igitur de vi & vi arm. Urges
 hæc in continenti fieri oportere *d. l. 3. §. eum igitur d. c. olim.* ut ita
 facultas illa seu *δύναμις* non parum coarctata sit; Sciendum;
 Quamdiu durat turbatio tamdiu turbatorem turbari posse *c. di-*
lecto de sentent. excom. in 6. Wes. in parat. de vi & vi arm. n. 6. Obrecht.
de neces. def. c. 10. n. 22. & in continenti dici recuperasse qui semper
 habuit animum recuperandi, nec unquam diligentiam præter-
 misit, recuperavit quamprimum potuerit, post *gl. in d. c. olim de re-*
stit. spol. Ias. in d. l. clam §. fin. Sneider. §. 5. Inst. de interd. n. 15. idemq; ap-
 probatum hodiè & statutum expressè in desß Reichs Landfrieden
sub rubr. Von Poen der Landfriedbrecher in fin.

3. Maius dico, usque dum licet per tertium retinemus ani-
 mo etiam corporalem illam in detinendo positam possessionem

Das in l. 1. in pr. n. 45. h. t. juris saltem interpretatione Don. 5. com. 8.
Cum n. possessio sit detentio quæ ex animo & corpore suâ sub-
stantiam cœpit, talis omnimodo retineatur necesse est, nisi eam
sui naturam exuisse, atque in aliud genus juri quam facto propius
transiisse proponatur contra axioma illud in l. 3. §. illud l. qui bona
fide. & passim h. t. traditum. Diss. post gl. & Br. in d. l. 1. in pr. Dd. com-
muniter, qui pro certo miliarium numero hæc determinant. (In
incorporalibus solo etiam animo retinetur quasi possessio l. arbo-
ribus 12. §. 4. in fin. de usufr. nisi interveniat tempus quo non uten-
do amittitur l. hæc autem 6. de servit. præd. urb.)

4. Retinemus & tum animo possessionem, si servus, colonus,
vel inquilinus &c. per quos corpore possidemus furere inceperunt,
aut alii locarunt l. si id quod 25. h. t. Item si decesserunt discesserunt
ve l. 3. §. 8. vers. quod si servus h. t. l. cum quis 31. de dol. mal. cui vehe-
menter adversantur l. si colonus 31. l. si de eo 40. §. 1. h. t. Verum hæc
Sabinianorum redolent hæresin teste Justiniano in l. fin. C. h. t. quæ
Paulus in d. l. 3. §. 8. reliquit secutus Proculum cuius est d. l. 31. Cuiac.
in d. l. 40. in suo Afric. Borch. d. tr. ad h. t. c. 7. n. 4. Dn. Arumæus exer-
cit. Just. 19. th. 16.

5. Denique si absit animus deserendæ possessionis, ut furio-
so, dormienti, retinetur possessio etiam sine animo & affectu te-
nendi l. si is qui 27. h. t. Don. 5. com. 13. Duar. in com. ad h. t. c. 2. Unde
& furiosus usucapionem ante furorem cœptam complet l. 4. §.
furiosus 3. l. justo errore 44. §. fin. de usuc. utilitatis ratione ita sva-
dente ne langvor animi damnum etiam in bonis adferat Dissent.
Cuiac. in l. rerum mixtura 31. §. 1. de usuc.

6. Retinendo ita possessionem causam possessionis nemo
sibi mutare potest d. l. 3. §. illud 19. h. t. l. qui bona 19. §. 1. l. 18. in pr. eod.
l. cum nemo 5. C. eod. l. 33. §. 1. de usuc. l. ult. si pars hered. l. 6. §. 3. l. fin. de
prec. l. 1. pro don. Unde procuratore mens rem nomine domini e-
amque traditam accipiens ita ut quærat possessionem domino,
licet possiderit per 30. annos, nec restituat domino, tamen non
præscribere potest Aret. in d. l. 3. §. 19. Alciat. reg. 2. præf. 23.

Sectio VI. De amittenda possessione.

Concl. 1. Amittimus possessionem, rebus quibus consti-
tuitur, tenendi scilicet facultate & possidendi affectu in contra-
rium versis, ideoq; (ut Donelli distinctiones 5. com. 12. & 13.
contraham)

contraham) vel *inviti* vel *volentes*. Sed quomodo *inviti* cum nulla amittatur possessio nisi animo & corpore *l. 8. h. t. ? Donellus d. c. 12. accipiens d. l. 8. de amissione sola facti & destinationis nostræ, iis casibus quibus inviti possessionem amittimus, absq; animo nostro possessionem amitti velle videtur: & idem cum ipso Duar. in com. ad h. t. c. 3. Plane contrarius est Connan. 3. com. 9. n. 4. Dixerim ego: In dubio quidem non videri quem consentire amissioni possessionis, & animum ex certâ destinatione requiri quando amittitur possessio liberâ nostra voluntate *l. 3. § in amittenda 6. d. l. 8. l. si quis vi 17. § h. t. secus tamen si coactè aut violenter: Nam tunc sufficit coacta & meticulosa voluntas l. 3. § si 8. l. clam 6. in f. h. t. quæ coacta voluntas etiam est voluntas l. si mulier §. pen. quòd met. causa c. merito 15. q. 1. Atq; sic invitum hic accipio, qui & animo amittit possessionem, si non libero & absoluto, tamen coacto, qualis animus in superficie voluntatem in medullâ dissensum habere scitè dicitur à Bald. ref. Ias. in l. 15. n. 3. h. t. Sneyd. § 5. Instit. de interd. n. 174.**

2. *Inviti modo ex conditione rei, ut si eximatur commercio sacra aut religiosa facta l. 30. § 1. &c. Quod Græcis quibusdam olim non placuit, qui ut superveniente mala fide possessio bonæ fidei non interrumpitur, ita nec religione rei accedente possessionem non dimissam interrumpi putarunt incongruè argumentati ab opinione possessoris ad jus & qualitatem rei possessæ, quos justè reprehendit Cujac. ad l. 24. V. O. vel in aliam speciem transferatur d. l. 30. §. 4. ut si vestimentum ex lana factum est, d. §. 4. Item ex cæmentis regulis lapidibus &c. ædificiū. Quod tamen cum micâ salis accipiendum puto, cum Petr. Frid. Mind. tr. de mat. pos. c. 11. n. 79. ita ut etsi lanam ex qua vestimentum factum est nō amplius possideam ut lanam possideam tamen ut vestimentum, quod evidentius in altero exemplo. Rectè in aliam speciem: Nam qualitas accidens non mutat possessionem ut si res fiat dotalis. l. si fundum 16 de fun dot Balb. tr. preser 3 par 6 p. pr. q. 1. n. 5. Wes in parat hic in fin.*

3. modo ex conditione personæ possessoris, ut si in aliam potestatem veniat, sive servus factus *d. l. 30 §. 3. l. cum heredes 23. §. 1. iung. l. deniq; 19 ex quib. caus. mai. seu bona fide possessus l. homo liber. 54. §. ult. de A. R. D. aut monachus effectus ant. ingressus C. de s. eccles. vel moriatur. Morte n. voluntas sine qua possessio esse non potest finitur l. 4. loc. l. 65. §. 1. deleg. 1.*

4. *Modo*

4. *Modo ex naturali tenendi facultate amissa, quod accidit aut sine facto nostro, aut cum facto nostro. Sine facto nostro aliter in immobilibus. Aliter in mobilibus. In immobilibus occupatione externa: vel à flumine seu mari per inundationem l. 3. §. Labeo 17. h. t. l. 13. in pr. eod. l. cum unus 12. §. fin. de bon. aut jud. poss. Quod tamen non procedit si inundatio sit modica, quæ facile sit recessura Ias. in §. Labeo Zas. Duar. ibid. Sneider. d. §. 5. Inst. de interd. n. 167. Sebast. Med. tr. de amit. poss. n. 145. Pet. Frid. d. tr. c. 11. n. 64. Gothofr. ad l. 30. §. 3. h. t. Diss. Giph. ad d. §. Labeo n. 93. & seq. indistinctè tradens inundatione adimi possessionem etsi temporis sit maximè exigui cuius argumenta dextrè refellit Dn. Hillig. Don. Enucl. §. com. 12. lit. C. Ratio huius limitationis in eo est, quod tali casu affectio & potestas retinendæ vel recuperandæ possessionis non elidatur. Quâ eadè & in illo casu limitatio admitti potest, quando factâ inundatione possessor in continenti se præparat ad providendum cessare istam inundationem Ias. Zas. d. §. Labeo. Sebast. Med. d. n. 145. arg. eorum quæ Dd. in l. 3. §. eum igitur de vi & vi arm. & quod attackū est s. sect. præc. concl. 2. Deinde nec tum inundatio possessionem aufert, si secundum consuetudinem regionis sit utilis ad irrogationem agrorum ut exundatio Nili anniversaria Dd. in d. §. Labeo. Aliam limitationem inducit Sneider. d. n. 167. Si non totus fundus sit inundatus tum scilicet per partem totius possessionem retineri per l. 3. in pr. h. t. Quam equidem probare nequeo, eo quod simpliciter in d. §. Labeo dicatur: eum locum nos desinere possidere quem flumen aut mare occupavit: Locus a. & portio fundi est l. locus 60. de V. S. Nec quicquam iuvatur d. l. 3. in pr. quæ argumentum saltem suppeditat ab acquisitione ad retentionem. Id n. cōtrario aptare melius licet: Quod sicut per partis apprehensionem non apprehendimus possessionem eius, quod ab alio occupatur l. quod meo 18. §. fin. h. t. ita nec hic retineamus per partem vacuum reliquum quod inundatum est.*

5. *Vel ab homine per vim: Amitto possessionem per vim, cum vi dejicior l. naturaliter 5. de usuc. l. 1. §. 1. & 2. §. t. t. de vi & vi arm. vel ab eo qui absente me ingressus est, reversus repellor l. 1. §. siue a. 24. de vi & vi arm. l. clam 6. in fin. h. t. aut metu repulsæ (puta si tantâ potentiâ adversarius esset in fundo Jaccedere nolo l. 1. §. 24. l. clam. in fin. h. t. Zas. & Dd. in l. clam h. t. Don. §. com. 12. §. 27. Borch. tr. ad h. t. c. 8. n. 9. Sneider. d. §. 5. Inst. de interd. n. 174. Communiter hæc*

hæc conclusio restringitur, ut tum locum non habeat, si ad recuperandam possessionem nos præparemus de quo *s. sect. præc. concl. 2.* Quod si igitur per modicum tempus, intra quod pro arbitrio iudicis nos præparare potuissemus, neglexerimus, amissio consequitur per *l. 40. §. 1. verb. neglexerit h. t. Bart. & alii ibid. Sebastian. Med. de amit. poss. n. 164. Sneider. d. § 5. n. 174. Pet. Frid. Mind. tr. de mat. pos. c. 11 n. 79. Obrecht. de nec. def. c. 10. n. 19.* Quin multò magis si vel aliter impediti tantum temporis interfluxit ex quo resultat oblivio puta longum tempus 10. annorum *l. furum 37. in fin. de usuc. § 2. vers. quod autem Inst. de usuc. prædicti Dd.*

6. *Vel ab homine sine vi:* ut si quis ex secundo decreto iudicis mittitur in possessionem, tum prior, qui damni infecti cavere debuit, nec tamen cavit invitus possidere desinit, & missus in possessionem possessor efficitur *d. l. qui universas 30. § 2. h. t. l. 3. §. fin. & ibi Dd. h. t. l. Si finita 15. § 16. de dam. infect. l. justè 11. h. t.* Alium modum ad hoc genus perinentem inserit *Sneider. d. § 5. n. 182.* Etiam per Imperatorem possessionem nobis ex causa auferri posse: Quod mihi non videtur habere dubitationem, cum idem iudici prævia justâ causâ licere dictum sit. *Dd. vero alias in l. fin. C. Si cont. jus vel ut pub. referente Jas. in l. 1. n. 48. h. t.* tradunt civilem à principe tolli posse sine causa tanquam inductam à lege civili, naturalem non tanquam inductam à lege naturali; quod tamen ita demum admittere quosdam scribit quo ad juris dispositionem, secus si ad potestatem principis respectus fiat. Eodem illud idolum plenitudinis potestatis tendit quam principi *Dd.* tribuunt, & illud Machiavellicum: Principis potestatem in quæstionem vocandam non esse. Ego dixerim: Si principi non licet movere terminos, quos Deus opt. max. sempiternis naturæ legibus pepigit, neque certè licebit alteri detrahere, quod suum est, possessionem ve auferre sine justissima causa per ea quæ *Bodin. de repub. l. 1. c. 8. ea quæ latè Frid. Pruckm. tr. de reg. c. 3. & 5. Gail. 2. obs. 76.*

7. *In mobilibus aliena occupatione vel rei subductione.* Aliena occupatione etiam ignorantes amittimus possessionem rapinâ & furto *l. rem que nobis 15. h. t. l. 3. § 18. l. si rem 47. eod.* Atq; in hoc differentiâ quo ad res immobiles, in quibus propter occupationem alterius non statim amitti possessionem supra dictum est. Rationem diversitatis vulgo desumunt ex *d. l. si rem 47. eam quia mobilium vilis & abjecta sit possessio, quam cum Accursio*

E

& se

& sequacibus approbat *Sneidw. d. §. 5. n. 133.* Rectius improbat eam *Don. 5. com. 12.* Pretiositate enim res mobiles ut aurum, gemmæ &c sæpe res soli superant & *Papinianis in d. l. si rem non de possessione sed ejus neglectu, ac custodiæ amissione loquitur argumento utens à majori ad minus.*

8. *Rci subductione* amittimus in mobilibus possessionem, cum sub custodiâ nostrâ res esse desierit, siue res inanimata sit siue animata *l. 3. §. Nerva 13. 14. 15. h. t. l. si id quod 25. in pr. l. 13. eod.* Quod si vero res sub custodiâ meâ est, non tamen invenitur, ego nihilominus possideo, quia præsentia ejus est, & tantum cessat interim diligens inquisitio *d. l. 3. §. Nerva vers. dissimiliter.* Nec officit non recordari ubi repositum sit, modo repositum sit *l. peregrè 44. §. 1. h. t.* Servi dissimilis causa est *l. 1. §. per servum 14. l. 13. l. 15. l. 47. h. t.* Ex hoc amissionis modo & *l. verum 30. §. 1. de usuc. evincere Donel. 5. com. 12.* conatur: Quod qui ante possedit tegulas, columnasve, easq; in ædificium conjecit, per hoc possessionem quam habuit non amittat, sed usucapionem impleat *d. l. 30. §. 1. ne licet ibi l. loquatur tantum de eo cui 10. dies supersunt, eo mutari jus possessionis, & rationem, qua mobilium possessionem non amittimus, nisi ubi sint, nesciverimus.* Illud acutè examinat *Dr. Hilliger. ibid. lit.* Eadeo ut in contrarium omnino abire maluerit statuens neq; possideri neq; usucapi amplius illas tegulas columnasve, postquam in ædificium translatae sunt. Ne vero cum ipso textui manus afferre cogar potius illud acceptabo quod *Cuiacio in d. l. 30. §. 1. placuit: Desinere quidem illo casu possessionem, usucapionem non interrumpi quod similiter morte l. 40. de usuc. junct. l. 1. §. Scævola D. Si is qui test. lib. & captivitate l. cum heredes 23. §. 1. h. t.* contingit. Atq; sic *sine facto nostro.*

9. *Cum facto nostro* inviti amittimus, si rem soli vel mobilem locamus, vel precario tradimus domino *l. ei à quo 21. de usuc.*

10. Iisdem modis amittimus inviti, si quid horum in personâ eorum, per quos possidemus incidit. Ut v. g. si vi dejectus est servus, procurator, colonus, ipse dominus dejectus intelligitur *l. 1. §. quod servus 22. de vi & vi arm.* In quo hoc omnino singulare est, quod dejectis iis per quos possidemus, etiam ignorantes & sic solo corpore amittamus possessionem *d. l. 1. §. 22.* Idem dicitur *l. peregrè 44. §. fin. h. t.* ut eam acceperunt *Borch. tr. adh. t. c. 8. n. 8. Gothofr. add. §. 22. Sneidw. §. 6. inst. de interd. n. 185. Bronch.*

185. Bronch. 3. *Evail.* 83. Præter hos tamen adhuc tres modi amissionis per nostro nomine possidentes occurrunt singulares. I. Si in possessionem alii tradiderint id est plane & aperte transulerint alio accipiente *l. non solum 33. §. 4. de usuc. Cujac. in par. C. h. t. Don. 5. com. 12. Diss. Duar. in l. 3. §. 9. h. t. Suedw. d. §. 5. n. 185. Gothofr. ad l. ult. C. h. t.* II. Si ipsis mortuis alii occuparunt *l. 40. §. 1. in fin. h. t.* III. Si iis mortuis scientes nos possessionem adipisci neglexerimus *d. l. 40. §. 1.* Nam ut morte eorum non interrumpatur possessio benignè receptum est: Jus autem vigilantibus succurrit *l. pen. in fi. Quæ in fr. cred.* Non amittimus si discesserunt *l. 3. §. 8. h. t.* vel dereliquerunt & alii prodiderunt *l. ult. C. h. t. de quo sup.*

II. Atq; sic *in viti. Volentes* amittimus animo solo & destinatione nostra, ut constituimus nos possidere nolle, licet corpore simus in fundo *l. 3. §. in amittenda. 6. l. 34. l. 44. §. fin. l. 17. §. 1. h. t.* Cui gravissimè contradicit *l. quemadm. 8. h. t. l. ferè in fin. 153. de R. 7. in quo nodo dissolvendo mira Dd. concertatio.* Eà solutione negotium facilius & pro veritate magis expediri sentio, qua dicitur: Solius animi operâ tanquam solo instrumento amittendæ possessionis amitti possessionem: Corporis factum non requiri, nisi ut rei amittentis, quæ placuit *Donell. 5. com. 13. Cont. 1. disp. Jur. Civ. 21. & clariss. Dn. Presidi disp. Instit. 35. in corol. Diss. Fachin. 8. cont. 21. Aliter cum Joh. glossat. Zaf. in l. 3. §. 6. h. t. n. 5. Suedw. §. 5. Inst. n. 165. Gothofr. in l. 8. h. t. Aliter Cujac. in par. C. h. t. Borch. tr. ad h. t. c. 8. Aliter Petr. Fab. in l. 35. n. 12. de R. 7. Wes. in par. D. h. t. Petr. Frid. c. 11. n. 53. Aliter Connar. 3. com. Jur. Civ. n. 4. Vult. in Jurisp. c. 67. Aliter Duar. in com. ad h. t. c. 3.*

12. Declaratur ejusmodi animus vel *verbis vel factis.* Verbis si quis hoc publicè proloquatur; qua parte distinctionis ille amittendæ possessionis modus venit: Si quis per nunciationem novi operis, quæ solo verbo fit, ipse possessionem amittens, adversarium possessorem facit *l. 1. §. in operis 6. l. de pupillo. 5. §. 10. de nov. oper. nun.* Factis ut alienatione, cujus species est traditio, qua omnium apertissimè amissio inducitur *l. 17. in fi. h. t. jung. l. 18. §. 1. h. t.* Huc referunt si is qui possidet sciens patiat alium possidere, nec contradicat, ut si dominus vel Episcopus patiat alium castra vel diacæsin administrare & imperare pro libitu, quod cum videatur animum possidendi deponere *Sebast. Med. tr. de amit. poss. in 166.* Id tamen eo intellectu demum accepto si alia

debita adminucula accedant utpote temporis diuturnitas de quo *sup. concl. 5. in fin.* vel in aliquibus titulus ut in Episcopis requiritur *cum Petr. Frid. Mind. de mat. poss. c. 11. n. 80.* Item alia species manumissio servi alieni *l. pen. pro donat.* Nam si suum manumittit alia amittendi ratio est *l. 30. §. 1. h. t.* Declaratur similiter retentione ad nudam detentionem ut si quis alieno nomine possidere constituit de quo *§. aut precario l. 6. pro empt. conductione l. 19. h. t.* cui adde *l. 28. h. t.* vel simili causa rem retinet.

13. In incorporalibus cum earum natura sit, ut possideri nequeant, sed intelligatur possessionem earum habere, qui rem cui adhærent possidet *l. si ades 32 de servit. V. P.* consequens est, quasi possessionem amitti, amissâ possessione fundi dominantis Sic cum patientiâ adversarii mediante quasi possessio consistat, *ut §. eâ cessante,* puta si is contra quem præscribitur, impedit præscribentem uti servitute vel jure, similiter quasi possessio interrumpitur *l. 4. §. si viam de usuca.* Idem in aliis juribus non coherrentibus prædiis ut jurisdictione & similibus.

Sectio VII. De Commoditatibus & effectibus possessionis.

Concl. 1. Commoditates possessionum & effectus Dd. passim extollunt. Principales enumerasse pro instituto sufficiat. I. sit: Possessor rebus possessis utifruitur & fructus lucratur. Regulariter domini & ususfructus jure constanti & minus variabili fructus nostros facimus. Quid si possidemus nos jus domini habentes inconstans & variabile, ita ut alter percipere ratione constantis illius juris deberet? Quinam possessionis effectus? Ex bonæ fidei & malæ fidei possessoris distinctione res omnis definienda est. Bonæ fidei enim possessor, eò quod civiliter possideat, & inde loco domini habeatur fructus indistinctè omnes consumptos planè lucratur, ut nec de æstimatione teneatur *l. 4. §. 2. fin. reg l. questum 40. in fin. de A. R. D. §. 2. Inst. de off. jud. §. si quis à non 35. Inst. de R. D. l. bonæ fidei 48. de A. R. D. l. certum C. de RV. l. 4 §. lana de usuc. l. quod scit 25. de usur. Ar. Pinel. in l. 2. C. de resc. vend. p. 2. c. 4. n. 59. Don. 4. com. 25. Wessemb. in d. §. 35. Inst. de R. D. Ant. Fab. 4. con. 17. Vult. 1. disc. 20. Giph. in l. 136. de R. D. Bronch. cent. 3. af. 78. Pet Frid. tr. de mat. poss. c. 8. n. 3. Fach. 1. cont. 57. Neq; *l. fructus 45. de usur.* mirificè hætenus controrta, nos in contrarium abducet cum *Cujacio ad d. l. questum 40. Duar. in tit. de naut. fan. c. qui fr. in resc. ven. Myns.**

Myns. in d. §. 35. Inst. de R. D. Eam enim prædictis textibus concordem fieri autumo pro ut explicatur uno ore à *Wes. Pin. Giph. dd. loc.* Non pro ut variè exponitur à *Don. Ant. Fab. Vult. Pet. Frid. dd. locc. & aliis.* Malæ fidei possessor in odium injustitiæ, quæ omni jure reprobata est, fructus indistinctè omnes perceptos, & percipiendos, extantes & consumptos, industriales & naturales suos non facit, & domino restituere tenetur *d. §. 35. Inst. de R. D. d. §. etsi de off. jud. l. certum C. de R. V. l. 3. C. de cond. ex leg. l. fructus 33. l. 62. de R. V. l. sed etsi 25. §. quod autem D. de pet. hered. l. 1. in fin. C. eod.*

2. *Effect. 11.* Possessor habet per possessionem modum acquirendi domini naturalem singularem & præsentissimum *l. 1. §. 1. h. t. Oldendorp. cl. 2. post. pr. Cont. 1. disp. 1. civ. Pet. Frid. Mind. c. 9. n. 1 de quo sup. sect. 4. concl. 16.*

3. *Effect. III.* Possessor pro possessione adipiscenda, retinenda, & recuperanda saluberrima interdictorum habet remedia. Sed nunquid non eadem simpliciter detentatores habent? Illis regulariter negantur eo quod non possideant *l. 1. §. 10. & l. ult. de vi. & vi. arm. l. si duo 3. §. 7. & 8. uti poss. Contard. ad lun. C. si de mom. poss. fu. lim. 21. n. 8. Menoch. rec. rem. 3. n. 46.* qui ita communiter teneri scribit. *Diss. Innoc. inc. cum contingit de dol. & cont. & pauci cum ipso,* quos ibidem facilè refutat *Menoch. Possessoribus veris & iis qui suo nomine jus possident, ut fructuario, usufructuario, Emphyteutæ, vasallo dantur l. fin. uti possid. non tantum interdicta utilia ut vult post gl. Treutl. p. 2. disp. 25. th. 4. lit. a. sed etiam directa d. l. fin. & ibi Dd. Menoch. rec. rem. 1. q. 5. & ret. rem. 3. q. 8. n. 72. Pet. Frid. tr. de mat. poss. c. 9. n. 3.* Non tamen negatur, quin singulariter quibusdam interdictis detentatoribus quibusdam provisum sit, ut conductoribus locorum publicorum interdicto de loc. pub. fr. t. t. de loc. publ. fr. in possessionem missis interdicto ne vis fiat ei qui in poss. mis. t. t. ne vis fiat & c. Omnibus quorum interest interdicto. Quod vi aut clam. *l. quanquam 12. l. competit 16. l. interdum 19. Quod vi aut clam.* Sed quomodo extra talem causam singularis provisionis aliis detentatoribus succuretur? Aut colonus, commodatarius & c. ab ipso Domino inquietantur, tum habent actionem ex suo contractu, quo à domino rem habent, ad interesse *l. si fundus 37. l. 9. locat. Contard. d. lim. n. 5. vel quod omnium utilissimum est habent officium judicis qui imploratus ex æquitate secundum*

dum legem locationis eos tueri debet *l. si duo 3. §. 7. in fin. uti possid. Myns. ad §. possidere n. 11. Inst. de interd.* Aut non à Domino sed tertio aliquo molestantur tum habent actionem contra dominum ut sibi cedat interdictum, vel ad officium iudicis iterum recurrere possunt *dd. ll. post Ripam inc. saepe de rest. spol. Contard. d. lim. n. 10.* Quin etiam detentatoribus deiectis ex *can. redintegranda 3. q. 1. rectè subveniri potest arg. verb. eiectis post alios contrad. d. lim. n. 11. Pet. Frid. d. tr. c. 9. n. 4. 5. 6.*

4. Effect. IV. Possessor eò quod possidet bona fide bonoque titulo possidere præsumitur *§. retenenda Inst. de interd. clem. un. ut lit. pend. nih. in. post alios Wesf. in parat. hic. n. 7. Pet. Frid. d. c. 9. n. 13.* Hinc illud: Repertum in possessione præsumi ex titulo præcedenti possidere *l. quadam 77. de R. V. l. 1. §. 1. de exc. rei vend. l. 2. C. de acq. pos.* Ut si legata fuerit res Titio, isque repertur in eiusdem possessione, præsumitur possidere titulo legati *l. pen. pro leg. Idem in iuribus l. si à te 16. si serv. vind. Mascard. vol. 3. prob. concl. 1196. Alciat. reg. 2. præf. 23.*

5. Ex eodem effectu prodit & illa conclusio. Probatis extremis præsumuntur media: puta si ipsius possessionis extrema initium scilicet & finis probentur ut probato quod hodie quis possideat & ante decennium possederit, præsumitur etiam medio tempore & sic continuo possedisse *arg. l. pen. C. de apoch. pub. lib. 10. Covar. n. c. possessor 2. p. rel. §. 1. n. 1. & seq. de R. 7. in 6.* qui ita communiter teneri testatur *Mascard. vol. 3. concl. 119. Alciat. reg. 2. præf. 22.* idemq; in interdicto uti possidetis cum primis observandum monet *Gul. tr. de pign. obs. 22. in fin.* Et rectè cum enim possessio retineatur animo, asserens se continuasse habet intentionem fundatam, quia in his quæ sunt animi statum suo dicto *Bald. in l. 14. C. de jud. latè Borch. ad h. t. c. 3. n. 15.* Deinde in dubio non præsumitur voluntatis possidendi mutatio nisi probetur *l. eum qui 22. de prob. l. 32. §. 4. de don. int. vir. & ux. l. 23. C. de testm. l. 25. de prob.* Dis. nonnulli per *c. accedens. de privil. cuius intellectum collationi linquam.* Restringuat hanc conclusionem plurimi eam procedere tantùm ad præscriptionem 10. annorum, eò quod animus ultra decennium non durare præsumatur *l. furtum in f. de usuc. post Matthesil. & alios Mascard. d. concl. n. 33. Covar. d. loc. n. 3.* Contrarium magis probat Quod in qualibet præscriptione sufficiat simpliciter probare extremitates cum *Alciat. d. præf. 22.* qui hanc mentem antiquorum esse asserit

6. Princi-

6. Principium ex eodem trahit illa præsumptio: Quod possidens potius nomine proprio quam alieno possidete præsumatur, arg. l. filius f. 114. §. 12. de legat. 1. ex communi Dd. suffragio Mas. d. vol. 3. concl. 1197. Trentl. disp. h. t. th. 5. lit. a. Quæ ut ut generalis sit conclusio, duobus casibus locum non sortitur: Uno: si talis præcesserit causa, quâ quis verisimiliter jure proprio possidere nequeat, ut si quæstio sit de fratribus, affinibus, consanguineis simul habitantibus, aut possidentibus patrimonium, vel aliud quid indivisum; quorum unus duntaxat administrat, prædia colit, fructus colligit &c. is potius dicetur jure familiaritatis etiam pro fratre affine &c. quam proprio nomine possidere l. generaliter l. qui jur. famil. Et ibi Br. h. t. Altero: Non procedit in actore agente rei vindicatione adversus reum possidentem, qui se possidere nomine proprio negavit, alieno confessus est, ad hoc ut pænæ l. ult. de R. V. subiaceat, quæ est ut reus propter mendacium possessione privetur, eademq; in ipsum actorem atiam nihil de suo jure probantem, transferatur. Nam ut necessarium requisitum dispositio d. l. ult. exigit actoris probationem cum Brto in d. l. ult. Rol. à Val. conf. 88. Gabriel com. concl. lib. 5. concl. 5. n. 22. Mascard. d. concl. n. 21.

7. Inde V. Effect. Quod possessor titulum possessionis suæ nec allegare nec probare teneatur l. cog. 11. C. de pet. hered. l. 7. C. de testib. l. 4. C. de edend. Trentl. th. 5. lit. C. Petr. Frid. c. 9. n. 14. d. tr. Sufficit enim dicere quorâ ex parte quis possideat l. qui servum 20. de interrog. In judicio enim possessorio de facto h. e. an & qua ex parte quis possideat non de jure possessionis disputatur Bald. in l. ordinariis n. 7. C. de R. V. per l. 2. §. 3. si ser. vind. Hæc autem commoditas aliquando possessori cessat ut l. in causa petitionis hereditatis; ibi regulare & perpetuum est quod possessor interrogatus de titulo seu qualitate possessionis eam declarare teneatur. l. 11. C. de pet. hered. l. 9. §. 6. de interrug. Zas. in §. actio num. Inst. de act. Myns. ibid. n. 129. Wurmbf. 1. pr. obs. t. 26. obs. Trentl. disp. ad h. t. d. lit. C. 2. cessat: Si jus reluctetur seu in contrarium est juris præsumptio, ut filaicus possessionem decimarum prætendat, quæ ipsi de jure Canonico regulariter concedi non debent c. adhec c. quamvis de decimis, primitiis. Trent. d. loc. Petr. Frid. d. n. 14. 3. Fallit etiam in feudalibus: si dominus requirat à vasallo ut instrumentum feudi & titulum suæ possessionis edat post Rol. à Val. in conf. 89 & alios Borch. tr. feud. c. 8. n. 7. arg. c. ordinariis

dirarii de offic. ordinar. in 6. Fac. §. un. §. vafal. si feud. §. vafallus feud. Si de feud. def. Illud tamen rectè restringitur ad vafallum, qui recenter poffeffionem feudi nactus est: Secus in vafallo, qui longiffimo tempore, vel ab antiquo feudum poffedit: is ad editionem tituli compelli non potest arg. *c. un. §. si quis per. 30. ann. Si de de feud. def. Andr. de Ifern. inc. un. §. illud quoq. n. 66. de prohib. feud. al. per Frid. Borch. tr. feud. d. c. n. 19.*

8. Effect. VI. insignis est: Poffeffor onere probationis relevatur, idq; in adverfarium rejicit *l. circa 14. de probat. l. 2. 15. 16. C. eod. c. sapè de rest. spol. c. ad aures de præscr. c. ex literis de prob. Wesenb. in par. hic. n. 7. Mynf. §. retinenda n. 11. Inst. de interd. Menoch. 7. arbitr. jud. q. 48. n. 72. §. 34. Idem de rec. poff. rem. 10. n. 43. Mascard. vol. 3. de prob. concl. 1194.* In juribus incorporalibus, quando quasi poffeffio poffefforem relevet ab onere probationis Dd. variè tradunt. Eos omnes ad concordiam revocari existimat *Mascardus* hac distinctione, quam juri legitimam esse affero: Relevari quasi poffefforem ab onere probandi, si quasi poffeffio illa sit status vel qualitatis, quæ inest actualiter vel potest inesse ab origine, atq; ita intelligo *d. l. circa 14. de probat. l. 7. §. 5. de lib. caus. & similes.* Non relevari: si quasi poffeffio alicujus status vel qualitatis, necessariò non conveniat cum origine rei, sed illi repugnet etiam si conveniat intentioni adverfarii: Unde is qui est in quasi poffeffione servitutis realis non relevatur ab onere probandi servitutum. Quælibet enim res præsumitur libera ab origine *l. altius, l. si in adibus C. de servit.* Servitus autem non habet causam naturalem, sed aut impositivam aut præscriptivam *§. ult. Instit. de servit. l. 10. si serv. vind. Cœpol. tr. de serv. rust. præd. c. 1. ad fin. Menoch. ret. poff. rem. 5. q. 3. & 4.* Verum hæc res scrupulo & magnis dubitationibus non caret, quas variis limitationibus eximere *Mascardus* tentat: Negotium illud disquisitioni commendo.

9. Eff. VII. Poffeffor in dubio Dominus præsumitur, *Sebast. Med. tr. de cons. poff. n. 19. Wes. in par. n. 7. h. t. per l. sicut 8. §. 3. si serv. vind. Menoch. rec. rem. 8. n. 89 Mynf. §. retinenda n. 11. Inst. de interd. Gædd. c. 1. de seq. poff. n. 83. per l. si ve C. de prob. Petr. Frid. d. tr. c. 9. n. 21.*

10. Eff. VIII. Poffeffor usucapiendi conditionem & sic civilem modum acquirendi domini ex poffeffione consequitur. *l. 3. de usuc. l. 20. C. de pact. l. sine poffeffione de usuc.* Quod tamen sola causat civilis poffeffio *l. 2. in fin. pro hered. f. in l. 1. n. 56. h. t. Covar. in c.*

in c. possessor 2. par. rel. in n. 7. Borch. tr. ad h. t. c. 2. n. 13. Donell. 5. com. 17.
Diss. Vasqu. 2. illustr. contr. c. 57. n. 6. & seqq. statuens quod sola etiam naturalis possessio sufficiat ad præscribendum idq; nove per fundamentum ab aliis, ut scribit non animadversum; quod tamen in *infirmis* infirmitate duplici laborat.

11. Eff. IX. Possessor habet jus resistendi propriâ auctoritate contra omnes, qui possessioni impedimentum aliquod creant, eamq; si ea dejectus sit, in continenti recuperandi, ob quem effectum rectè favorabilis & privilegiata dicitur à quibusdam. *possessio. v. s. sect. 5. concl. 2.*

12. Eff. X. Possessor possessione suâ absq; cognitione privari non debet, ne quidem injusta l. 2. C. si propt. publ. pens. l. meminerint. 6. C. und. vi. c. licet Episc. de præbend. in 6. Quint. Mandos. de inhib. quest. 46. n. 3. Gail. 2. obs. 67. n. 8. Goedd. in c. 1. de seq. poss. & fr. n. 178. Judex enim si absq; causæ cognitione procedat immittendo aliquem in bona controversa, ad unius partis instantiam, vel auferendo alicui possessionem eo non citato, neq; in judicium ritè vocato, spoliasse rectè dicitur ut ante omnia restituat *per d. l. meminerint C. unde vi c. conquerente de rest. spol. Gail. d. loc. Menoch. de rec. poss. rem. 8. quest. 1. & 2.* Inde ne autoritate quidem rescripti Principis licet occupare possessionem alterius. l. fin. C. si per vim & taliter spoliati habent remedium d. l. meminerint Menoch. d. rem. 8. q. 50. Diss. qui affirmant: Expulsum per vim ab eo qui habet auctoritatem à principe non posse agere possessorio recuperandæ Bald. conf. 295. Ripa in c. sape. n. 87. de rest. spol. & alii quos referunt & hincquint justè refutatis eorum rationibus Menoch. d. rem. 8. n. 59. Alciat. in. præf. reg. 3. præf. 8.

13. Sub hoc commodo nobilis illa & difficilis de possessione sequestranda controversia se exhibet. In quo prima sit quæ est omnium principalis conclusio: Necessariam sive judicialem sequestrationem, rerum tam mobilium quam immobilium tam corporalium quam incorporalium & quantitatum regulariter esse prohibitam *per l. un. C. de prob. seq. pec. c. 1. de seq. pos. & fr. Costal. ad l. 2. §. fin. Qui laud. cog. Coras. 3. misc. 2. n. 16. Gail. de arrest. c. 1. n. 7. Myns. cent. 5. obs. 35. Goedd. de seq. poss. c. 1. n. 83.* communem testatur. Emanu. Soarez thesaur. com. op. verb. sequestratio. Vel unica illa legislatori ratio ex hac commoditatum penu deprompta sufficit: Quum possessionis commodum sit dominii præsumptio, ut s̄, eaq; non tantum onus probandi transferat, sed etiam adeo tuea-

tur possidentem, ut quamvis rem alienam nulla justa causa possideat, cogi tamen non debeat eam restituere & possessionem amittere adversario in dominii probatione deficiente. *l. fin. C. de R. V.* Hoc ita favore possidentis introductum non esse alio modo in ejusdem odium retorquendum *l. quod favore. C. de leg.* Id quod omninò accideret, si sequestratio rerum in controversiam vocatarum sine delectu fieret & ab executione inciperetur. Dissentiunt nihilominus *Job. Robert. Aurel. lib. 1. sent. c. 5. Cujac. in patat. C. de seq. pos.* statuentes non cujusq; rei sequestrationem esse prohibitam sed pecuniæ tantum ex contractu debitæ.

14. Ne autem variis in jure textibus sequestrationem necessariam concedentibus, quos animosè satis communi opponit *Robertus*, intricatior res videatur ad tria genera exceptionum cum *Gæddeo* casus, quibus in jure sequestratio illa judicialis permittitur, referam: Verissimum enim est: Quod necessaria sequestratio ut species contractus & quidem depositi. *l. 110. de V. S.* consensum omninò vel ad minimum tacitum seu præsumptum desideret: is verò in necessario sequestro inesse nequaquam possit, nisi lex eum præsumat inesse, facti enim magis est quam juris *l. consilio. de curat. fur.* Certi itaq; casus legibus determinati enumerandi sunt præter quos dicta conclusio contra *Robert. & Cujac.* obtineat. Primum genus exceptionis versatur circa possessoris prodigalitem & dilapidationem malitiosam quâ nimium nocere potest suo adversario. In quo genere 4. extant casus tres judiciales, Unus extrajudicialis. Judicialium I. in *c. 2. de seq. poss. & fr. II. in c. ult. eod. l. Imperatores 21. §. fin. de appell.* ubi pendente appellatione fructus rei litigiosæ ita demum sequestrari possunt, si possessor res eas dissipet. Ejusdem generis est si à beneficii possessore post latam unam sententiam à qua appellari non possit, possessionis commodum interim, donec altera quæ expectatur de eadem re sententia pronunciatur, transferendum esset juxta *cl. un. de seq. poss.* Quod rescriptum extensio est. *d. c. ult. de seq. poss. & d. l. Imper. III. in l. ab executione 5. C. Quorum appell. non rec. IV. Extrajudicialis in l. si dotem 22. §. 8. sol. matr.*

15. Secundum genus versatur circa cautiones jure debitas periculosè denegatas concurrente scilicet fugæ vel dilapidationis suspicione. Ejus generis duos tantum casus numero cum *Gædd.* I. qui extat in *l. fidejussor 7. §. fin. Qui satis d. cog. II. in l. S. C. 16. §. fin. de offic. pres.* Nec agnosco hujus generis casum in *l. 1. §. si frater.*

frater. de collat. bon. in l. sed etsi 11. §. 1. vers. proinde. ad exhib. in l. 5. fam. ercis. Contra Robert. d. loc. Neq; in l. in litibus 20. C. de agr. & cens. lib. 11. contra Coras. 3. misc. 2. n. 10.

16. Tertium genus suppeditat nobis status incertitudo in rebus ad peculium pertinentibus, quoties earum aliqua est dubitatio vel illiquida ratio l. 1. §. 1. C. de ass. sol. l. fin. C. Quib. ad lib. prov. non lic.

17. Sed quæritur hîc: Anne liceat judici ob armorum metum, rem sequestrare? Communiter, quod ita, Dd. placuit arg. l. si cuius 13. §. equissimum de usufr. Gaill. 1. obs. 5. Covar. c. 117. pract. quæst. lib. Emanu. Soar. thes. com. op. verb. sequestr. Idemq; Augustæ Vind. Anno 1555. statuum suffragio sancitum est Ord. Cam. Imp. par. 2. 2. 21. §. Ob auch in obberürtem Sall. Sed hoc ex novo Imperii Germanico-Romani placito est. Romano juri id non esse consentaneum puto per l. un. C. uti poss. ibi verba transferenda possessionis accipiens non de sequestro sed missione in possessionem cum Cujac. ad Paul. 1. sent. 11. Goth. in d. l. un. Fachin. 8. cont. 16. Goedd. in c. 2. de seq. poss. n. 45. Diss. Joh. Robert. 3. sent. 21. qui illa verba de sequestratione intelligit. Aliter Duar. 1. anni. disp. 21.

18. Quæritur item: Anne propter contumaciam sequestratio sit permittenda? Cum neq; hîc ulla lex vel decisio consensum præsumat, negantium parti accedo per c. 1. de seq. poss. ne contumax leviori, quam decet, affligatur pœna, innocenti verò jus suum, quod habet per immissionem in bona, detrahatur. Joh. Andr. in d. c. 1. de seq. poss. Goedd. ibid. n. 106. Trentl. disp. h. t. thes. 5. lit. e. Diss. post Innoc. in d. c. 1. n. 18. Coras. 3. misc. 7. n. 8.

19. Eff. XI. Possessor non obstante totali sequestratione habet sustentationē & alimentationem, quin etiam sumptus litis ex sua possessione si aliunde non habeat l. ult. vers. nam si tales. C. de ord. cog. fac. l. pen. ut in poss. leg. Quæll. licet loquantur tantum in causis neptium, filiarum, uxorum, d. l. pen. servorum d. l. ult. justissima tamen ratione extenduntur à Dd. etiam in causis plane extraneorum Dd. in d. l. fin. Goedd. in c. 2. de seq. poss. n. 54. Petr. Frider. Mind. tr. de mat. poss. c. 9. n. 31. Fac. eleganter c. ex parte de accus. l. 27. §. 3. de inoff. test.

20. Eff. XII. Possidens immobilia non præsumitur suspectus de fugâ ideoque onere satisdandi in judicio relevatur l. 15. Qui satis d. cog. ib. Wes. in par. Gaill. 2. obs. n. 10. Baprist. Caccial. tr. de debit. susp. & fug. q. 1. n. 9. & seq.

21. Eff. XIII. In pari causa potior est conditio possidentis
c. in pari de R. 7. in 6. veluti si producerentur duo testamēta eo-
dem die confecta, qui in altero heres scriptus possidet antepo-
nendus erit donec alter probet testamētum suum posterius fa-
ctum esse *arg. c. si à sede de præb. lib. 6. Myns. inst. de intend. §. retinen-
da. n. 11. Masc. vol. 3. concl. 1194. n. 9. Pet. Frid. d. tr. c. 9. n. 19.* Ex hoc &
illud juris axioma prodiit: Duobus re venditâ donatave & c. eum
cui priori tradita est in detinendo dominio potiorem esse. *l. 15. C.
de R. V. l. 98. de R. 7. l. 9. §. 4. de Publ. in re. l. 6. C. de hered. vend. l. 72. D.
de R. V.* Quod tamen fallit inter alias exceptiones in principis
concessione liberali. Ea enim prima semper prævalet posteriori,
etiamsi posterior donatarius prius in possessionem rei donatæ
venit. *l. prædia C. de loc. præd. civ. l. omnes. l. à Zenone. C. de quadr. præ-
script. latè post alios Gail. 2. obs. 55. Zas. epit. feud. 5. p. pr. n. 8.*

22. Ex eadem ratione profectum est: Quod duobus de
principatu vel comitatu contendentibus, vasallus in dubio ho-
magium ei præstat, qui possidet *arg. l. 60. §. 1. de usufr. Val. Forst. tr. de
suc. ab intest. t. cui incumb. on. pr. n. fil. §. rectè & c. Petr. Frid. Mind. d. tr.
c. 9. n. 20.*

23. Eff. XIV. Inter majores & hæc magna commoditas est.
Quod possessor ratione suæ possessionis, si ab aliis diffamatione
aliqua inquietetur, intetare possit remedium *l. diffamari. per l. dif-
famari C. de ing. man. Gail. 1. obs. 9. n. 2. Ant. Gomes. 1. var. res. 3. c. 1. n.
18. Contard. ad d. l. diffam. n. ampl. n. 117.*

24. Eff. XV. Possessor respectu suæ possessionis diffamans,
vel actionem intentans, etiamsi in iudicio postea succumbat ta-
men in expensas non condemnatur: De sua enim possessione li-
cet minus canonica, sine calumnia quis gloriari videtur *l. 5. in f. pr.
si usufr. per. l. 15. de nov. op. nunt. §. 4. vers. commodum Inst. de interd.
Contard. ad d. l. diffam. limit. n. 20. Pet. Mind. d. tr. 19. n. 35.*

25. Eff. XVI. Deniq; possessor pignoris jus offerendi habet
*l. 12. §. 1. Quib. mod. pig. vel hy. sol. l. 16. §. 3. de pignor. l. 19. Qui pot. in pig.
Cujac. 11. obs. 35. Myns. §. retinenda. Inst. de interd. Treutl. th. 5. lit. d.
Pet. Frid. Mind. d. tr. de mat. poss. c. 9. n. 37. & alii.*

COROL.

Petitorium & possessorium retinende non concurrunt. Cetera possessoria
cum petitorio concurrere possunt.

Δ Ο Ε Α Θ Ε Ω.

X2617645

V077

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

DIPLOMATICA
DIPLOMATICA

SSIONE
TATIO 1612, 2

ctorum Jenensium

IDE

ultissimo viro

FOMANNO

Salanâ, nec non Consi-

Scabinatus ibidem

issimo

olicae exhibet

US GERDES

egapolit.

Anno 1612.

Rauchmaul.

2/1